

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью Йорк, Четвер, 22-го Серпня 1907. Число 34.

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, August 22, 1907. No. 34.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Юлій 1907.

За померших членів, їх жінок і за случаї каліцтва:

Від. 9. Демянович Прокоп, умер 8. Юнія 1907.....	\$1000.00
Від. 13. Стасяк Павло, умер 13. Юнія 1907.....	\$1000.00
Від. 1. Дзубеляк Тимко, умер 6. Юнія 1907.....	\$1000.00
Від. 78. Ковальчик Андрій, умер Юнія 15. 1907.....	\$1000.00
Від. 59. Оравский Иван, умер 6. Юлія 1907.....	\$1000.00
Від. 55. Біляньский Артемій, умер 9. Юлія 1907.....	\$1000.00
Від. 2. Яцевич Варвара жена Алексія, 21. Юнія 1907.....	\$400.00
Від. 126. Дух Зузання, жена Стефана, 15. Юлія 1907.....	\$400.00
Від. 93. Тундер Анна, жена Івана, 9. Юлія 1907.....	\$400.00
Від. 14. Гаршаній Антін, за утрату ноги.....	\$200.00
Від. 69. Ціх Йосиф, нездібний до праці.....	\$100.00
Від. 89. Гатала Гілар, за утрату зору ока.....	\$200.00

Разом.....

Платня головних урядників за Юлій.....	\$7700.00
Чартери для від. Союза і печатки.....	\$155.00
Адміністрація Союза за Юлій.....	\$168.90
Друки для Союза.....	\$52.17
	\$127.87

Весь розхід виносить..... \$8203.94

Розмет платить 7795 членів на ціле посмертне (кождий по 1.01 дол.) і 745 членів на пів посмертного (кождий по 51 цент).

Крім того кождий член платить за орган „Союза“ по 10 цент. на Фонд резервовий по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі.

Разом платить: член на ціле посмертне \$1.15 центів, а на половину посмертного 65 центів.

К. Кирчів, председатель.

С. Ядловский, секретар.

А. Шаршонь, касир.

ВІД ГОЛОВ. УРЯДУ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

Отсим подаємо до відома що річне засіданє Головных Урядників, Контр. Комісії і виділових Р. Н. Союза відбуде ся 10

Септемб. 6. р. в місті Trenton, N. J.

Порядок слідуєчий:

10. Септ. о год. 9 рано Служба Божа з панахидою за померших членів Р. Н. С.

По Богослуженю втворене засіданє гол. предс.

Справозданя Голов. Урядників і Контр. Комісії відтак дискусії ухвали і закінченє. Закінченє засіданя. Просить ся, всіх виділових і других Урядників явитись точно на означений час.

Докладний адрес, де має ся конвенція зібрати подасть ся в слідуєчій числі.

За Виділ:

К. Кирчів,
А. Шаршонь,
С. Ядловский,
Т. Лабовский.

ОГОЛОШЕНЄ.

1). Листи пастирські до священства розіслані. Хтоб з Всеч. Отців еще не дістав по причині недокладної адреси упрашає ся ласкаво звернутись до нисте підписаного.

2). Всі делегати з цілої Америки щоби мали візний вступ до Церкви в часі прибуття Їго Преосвященства мусять виказати ся письмом і підписом свого священника і его печатію або печатію братства (де нема священника) — перед дверми церкви.

Задля уникнення великого стику — вступ до церкви за тікентами.

3. Всі, що хотять взяти участь в вільній обіді — найдальше до 25 с. м. надішлють належність до о. Чопея 44 Division St. Perth Amboy.

4). Повідомляє ся, що Преосвящені замешкають і відбуде ся вільний обід в готелі Netherland Hotel, 59 St. a 5 Ave.

5). Концерт в честь Преосвященного відбуде ся дня 28-го о год. 8.30 вечер в галі Arlington Hall (8 ул. межі 2 а 3 Ave.)

6). Вступ на концерт вільний всім, так жінщинам як і мушчинам, як також і усім народно-стям.

о. Й. Чаплинский,
332 E. 18-th St.
секретар

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Серпень.

22	Ч.	Матія апост.
23	П.	Давидтия м.
24	С.	Евпла, Клявдаї
25	Н.	9. Фотія і Авік.
26	П.	Максима
27	В.	Теоодовия пец.
28	С.	Успенє Богор.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляю интересованих, що з днем 1-го Августа 1907, устала всяка моральна і матеріальна звязь між мною а „Свободою“ і Банком Руских Імігрантів.

В виду сего прошу від тепер всі залеглости за передплату, праці, адвертайзменти і другі річі, як також гроші, листи, чеки і моніордери виписувати лише так:

Ruthenian Immigrant Exchange
181 E. 3d St.,
New York.
Іван Ардан.

— Дня 28-го Серпня відбуде ся шлюб п. Ж. Бичинського з панною Анною Курливною в домі родичів молоді в Elmira Heights, N. Y. По шлюбі виїжджають молоді до Канади.

— Як доносять дневники зі St. Paul, Minn., то вздовж жєлізничі „Northern Pacific“ і „Great Northern“ потрібно фермерам сейчас близько 30.000 робітників до жнив.

— В місті Washington, D. C. застрайкували усі мулярі, тєслі, одним словом усі робітники заняті при будові домів. Ходить ім о узнанє їх юні.

— Французского посла з Квебеку Бурассу котрий так завзято виступав недавно у федеральнім парламенті проти теперішньої европейської а особливо української іміграції обкидали недавно яйцями і каміннями его власні виборці на недавнім зібранні політичній в Квебеку. (К. Фар.)

— Потяг особовий пенсиль. жєлізничі, який їхав з Titusville до Пітсбурга ударивши боком на не цілком зіпхнутий зі шин віз потягу товарового. розбив ся на стації Kelly. Пять осіб погбло.

— Грек, П. Соргенто на чотирнайцять улиці в Нью-Йорку поцілував колисью одинайцятьлітню італійську дівчину. Ся наробила крику. Товпа кинула ся на грека і один услужний приніс уже мотузок. Ще хвиля — і грек бувби повиснув на найближшій стовпі. Лєдві поліції з великим трудом удало ся вирвати його з рук товпи, яка бачучи що нічо не вдіє почала ся розходити. В тій хвилі надійшов другий Грек. Хтось крикнув: „Се їде приятель тамтого“ і товпа як бішена кинула ся і оббила його до безпам'яті. — Сі случаї суть доказом нечуваного роз'ярєня населєня — зовсім природного — коли возмє ся під розвагу, що в посліднім тижні було знова шість случаїв нападів на дівчат і жінок.

— Дня 3-го с. м. відбув ся в костелі в Джєрзі Сіті шлюб п. Сабіни Ярема з п. Гарволінським з Брукліна.

— 28-го липня прибула до Вінніпєгу частина вандруючих зі Саскачевану Духоборів, однак дим іміграційний у Вінніпєгу відмовив їм пристановища тому їх прийнято в англійській дим ісійний. Духобори представляють чудачий вид. Вони (мушчини і жєнщини) суть повбирані тільки в довгі сорочки синьої барви. Голови жінок і мушчин суть обголені. На тварах їх видко внутрішнє вдоволенє, котрому вираз дають сьпіване набожних гимнів. На питає кудя йдуть, кажуть що йдуть до теплих країв. (К. Ф.)

— У Victoria, (В. С.) далось чути легке землетрясенє 28-го липня. Шкоди не було жадної.

— J. S. McArthur, звисний жєлізничий контрактор в Канаді має тепер 7000 людей переважно Русинів при будові жєлізниць в ріжних місцях Канади. Найбільша часть робітників робить при будові Гренд Тронк жєлізничі на схід від Вінніпєгу.

— Дня 29-го липня приїхало до Вінніпєгу 90 українських імігрантів з Буковини. (К. Ф.)

— В місцевости Highland, Falls, N. Y. напало на одного Італійця двоє его краєнів і побило його до безпам'яті. Крім того зрабовано у него годинник і цілу готівку, яку він мав при собі. Вислано за ними в погоню компанію війська. Італійці, що помагали в зловленю злочинців, додали їх скорше і злінували. Вбито їх на смерть а трупів порізано в кусні. І се діє ся в 20-ім віці, у цивілізованій державі!

— Замешкала в Монесєн, Па. скорована і дуже убога жінка, іменем О. Тємапос оголосила в часописях, що продасть свою 4-місячну дитину за 50 доларів, щоб мати гроші на свій похорон, позаяк она є смертельно хора. думає в короткім часі умерти, а не хотілаби, щоб єю поховали на кредит. Оголошенє се знаходить ся в часописях міста Charleroi, Pa.

— Селянські розрухи в Румунії. З Молдавії доносять, що в многих місцевостях вибухли там нові селянські розрухи. До загрожєних місцевостей вислано військо. Розрухи мають підлати аграрний: недостаток поля і нуджа.

— В Пітсбургу уряд мійській розпочав завзяту борбу — з димом. Установив комісаря, має ся розуміти з доброю платнею, яку му поки що поталанило удержати досить добрі результати. Єму удало ся особисто або при помочи своїх помічників спонукати, що в 422-ох фабриках перестали палити м'яким вуглєм, або завели прилади до нищеня диму. І нинька уже над богато коминами, що до тепер викидали цілі хмари саджи, уносить ся лишєнь тоненька, синява смуга.

— Rhena Rivers в Montgomery, Ala. зістала 12 літ сьому взад засуджена за якусь дрібну крадіж на кару 20 місячної вазніці. Тимчасом через неувагу клєрка занотовано замість 20 місяців 20 літ. Бідна дівчина сиділа в вазніці через 12 літ, а позаяк вєла ся взірцево, то мала бути сими днями увільнена. Однак не дїдала ся випущєня на волю позаяк померла. І доперва тепер виявила ся помилка судового клєрка, через яку нещасна змарнувала свою молодість. Дівчина не мала нікого знакового і се власнє тільки з тої причини не було нікому упінути ся за нею.

— Недалєко від Форд Сіті, Па. ві второк дня 6-го с. м. о годіні 12.35 по обіді розбив на пенсильванійській жєлізничі особовий трен. Погбло на місці 14 осіб, а 18 віднесло тяжкі ушкождєня.

— Дня 9-го с. м. в варштатах фабрики „Jones & McLaughlin“ розтопленє жєлізо смертельно попарило 6 робітників. Чотирок з них певно помре. Імена їх суть: М. Косля, Н. Гора, І. Ранзєн і Н. Дуда. Двоє других змогло о власних сплах підіти домів. Сии були заняті при печі а над їх головами знаходив ся котел з рєзєплєним металєм. Розтоплєний металє перелив ся через край кітла і попарив нещасних.

Се є в сїм році уже третій такий случай в тій самій фабриці. Перший раз погбло 15, а другий раз 7, осіб, а мимо того власти сидять тихо!...

— Катєр. Moore найстарша жінка в Rahway померла онєдги в 112 році житя. Уродила ся в 1795 році. Она могла одже сьміло повєличати ся, що жила у трох столїях.

— Невільництво. До Клівлєнд в лахманах та в подєртых чоботах приволокло ся двоє жидів: Сам Гольдберг і Кароль Зільберман. Суть они ємігрантами з Росії та девять місяців сьому утїкли з Одєси перед погромами. Вони розказують, що їх звербував якийсь агент до роботи в „льомберярді“ за платню по 3 дол. денно, але замість до „льомберярду“ завіз їх до якоїсь копальні вугля близько міста Кантон. Там держали їх протягом кількох тижнів в неволі аж доки не удало ся їм втічи Стражники з батогами і револьверами пильнують робітників день і ніч. На жаль ні один, ні другий не знає докладно як називають ся і де знаходять ся сї майни.

— В 30-ім числі „Правди“ (що пише саму неправду) вичитали ми, що о. Волошин з Трєнтон, Н. Дж. має обняти нашу парохію в Нью Бритєйн. Наша парохія однак до сього часу нічо про се не знає. Ми мали дня 23-го юлія с. р. парохіальний мітинг, на яком одноголосно усі жадали спроваджєня сьвященника з Галичини для обнятя парафії. Парафія уже навіть порозуміла ся з одним із от. дух. в Галичині і має надію, що він околє 24-го августа прибуде. Отже наша парохія не є уже вільна, і без згоди Галичан ніхто єї не дїстане.

За комітет парохіальний:
М. Бойко предс.,
С. Роман секр.
Й. Герєнт кас.

СПРОСТОВАНЄ.

В 32-ім числі Свободи зайшла помилка і причислено слідуєчих, належачих до 40 відд. приступивших членів, мильно до від 92:

Має бути Відд. 40:

Михалко Іван
Павлик Онуфрій
Клим Василь
Лазор Іван
Сємко Етєля (дїт)

1133

ГУМОР.

У старинних часах плінні субстанції називано гумором і загальною була така думка, що від них залежить веселє успєшє.

Приймаючи під розвагу усі факти, ми самі приходимо рівнож до переконаня, що чиста, обильна кров, є безусловно потрібна до удержаня доброго гумору та що на відворот зла кров спричиноує і злий гумор. Чиста кров однак полягає на добрім травленю. Чоловік, що травить належито, усе є в знаменитім гуморі. Кожний одже повинен се тямити, що Трієнера Американський Елісир Гіркого вина є одиноким ліком, яке удержує травленє в знаменитім порядку і чистить усю кров. Як тільки почувєте, що починаєте тратити добрий гумор то се є знаком, що Ваше травленє мусить ся поправити. Сейчас ужи-

вайте тоді Трієнера Американський Елісир Гіркого вина, а самі здивуєте ся знаменитим і скорим наслідками його діланя. Уживайте його у всіх недугах жолудка. Дїстанєте у всіх аптиках.

Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

БЛАГОСЛОВЕНЄ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ.

Даєть ся отсим до відома, що Благословєнє угольного каменя церкви Прєсв. Тройці в Сайкс-вил, Джефєрсон Ко., Па. відбудєть ся на дня 2. сєптембє с. р. в американське сьвято Лєйбор дєй.

На се торжєство запрошують ся умильно всі місцеві і дооєдличні Брацтва, всі брати і сєстри тай загалом всі добрі люди.

За церковний Комітет:
о. П. Понятишин,
Николай Бобровский,
Василь Туленко. 34-35

Перший Руский Пікнік на бовті

до Eagle Park устроєє руска парохія в Buffalo Black Rock на дохід церкви сьв. Івана Хрєст. дня 8-го сєптембє. Бовт відомий в Amherst St. о 9-ій год. рано. За добру забаву ручить ся.

За комітет:
Петро Коваль предс.,
Гр. Видиш кас.,
Тєод. Скробала секр. 34-

Великий Руский Баль і Театральнє представлєнє „Знімчений Юрко“

устроєє кружок Хорального сьпіву і читальні Наумовича в Salem, Mass. в галі Котарского, 169 Derby Str.

Всіх Русинів так місцевих як і з околиці запрошує ся.

Вступ 25 цент.

Початок Балу о 6 год. а представлєня о 9½ год. вечєром.

За добру забаву ручить 34-35 КОМІТЕТ.

Тов. І. Наумовича

запрошує Філадельфійских Русинів, Русинок і всіх знакових на третій Великий Вечєрок, котрий відбудє ся в суботу 14-го сєптембєра 1907 в Arbeiter Saengerbund Hall 209—215 Fairmount Ave. Початок о 7-ій годині вечєром. Вступ для мужчин 15 цент., для жєнщин вільний. На Вечєрку будє грати руска музика, з котрої кождий будє вдоволений. За добру забаву ручить комітет, С. Муранка секр.

ДЕ Є

Іван Ейна, з повіту Рогатинського, Галичина, Мав перебувати в Rochester, N. Y. Нєхай пише на адресу:
Panko Moda,
153-rd Company,
34-35 Fort Andrews, Mass.

ТИСЯЧІ АКРІВ ЗЕМЛІ НА ПРОДАЖ

Земля добра під сад. Родить ся всьо. Вода здорова.

Близько великих міст. Ціна за акєр від 8 до 25 дол. Пишїть на адресу:

Wasyly Syrotiuk,
Peardonville,
B. C. Canada.

Герой невольник.

Оповідане з часів турецької неволі.

Ти земле турецька, віро бісурменська
ти речулку християнська!
Не одного ти розлучала з вітцем
або брата в сестрою,
або мужа в вірною женою.

(Народна дума.)

I.

На землю прилинула тепла осінь. Соненько із ви сокого небо сипало блідим, рожевим промінням і легесенько гріло. Небо було сине — пресине і чисте, неначе душа ангела. Було тихо і спокійно, та так мило, що душа наповняла ся якоюсь невисказаною солодкістю і сукоєм. У воздуху літливо літали срібні ниточки „бабизого літа“. З деревини канув жовтий лист, а зелені поводи опускала землю, хоч катеринославські, наддніпрові степи широкої України не дотконе піддавали ся осени. Они все еще були світло зелені своєю суйною, запашною травою, широкими та високими лопухами і срібнобоким чорнобильом.

В таку пору, в другій половині жовтня, їхав степом на невеличкім коні козацький асаул Дмитро. Він вертав мабуть з далекої дороги на Січ, бо его з темного сукна кобеня з рукавами на вильоти був добре припорошений. То був тридцятилітній, здоровий муштина з бистрими очима і з довгим, замашистим, рудим вусом. Кінь його біг тупцем, а він сидів на коні похилений, з понурою родовою, в глибокій задумі, бо майже не уважав куди їде, лиш іноді підводив поводи і кидав зором перед себе, немов дивив ся чи пробув вже до цілі.

Справді він вертав аж з над Чорного моря і то з великими, тяжкими думками, котрі тепер клонили его голову додолу.

Перед шести місяцями гнав він вирхом на своїх кони сям степом але в иньшу сторону. Шалено гнав він тоді, з бучим серцем, майже без ніяких думок, бо в его голові шаліла буря, так, що годі було думати о чим небусть. Тоді було у него на умі лише одно, чи не гонить хто за ним вслід і чи далеко ще ему до цілі. І він від часу до часу покvapно озирав ся позад себе і все сильніше і сильніше потискав під собою коня, немов хотів стрілою замчатись в безпечне місце перед погонею ворога.

Тай і було ему чого поспішатись і зглядатись з трепучучим серцем... Він їхав до поганина — турка владжувати своїх братів козаків і свою Україну. Тож і не диво, що поспішав з такою тривокою, бо нечиста справа тревожить чоловіка страшніше від лютого ворога.

І довершив він своє чорне діло а тепер вертає на Січ, щоб попровадити его до кінця.

Розтавшись з Турчином, можним Джефіром-пашою, асаул Дмитро з разу потискав коня і лив стрілою по степі, радий та веселий, що ему „удало ся“. Утіха і вдоволене заняли цілу его голову і розсаджували єї. Аж доперва десь в половині дороги він охолонув з горячки і став спокійніше роздумувати над своїм ділом. І душа его радувалась і уста его мимоволі усміхались.

Отже, вже незадовго наступить час, коли я запашую красшим як до тепер житим, а на тобі, любий братчику і на вас всіх собаках, що висадилисье моего брата на атамана, строго пімщу ся... — думав Дмитро. — Ви бо, кобани поступили зі мною не по правді... Ви о много молодшого від мене брата зробили кошовим атаманом?... Сего цілком не пережив би... І ясно станула ему перед очима тая хвиля, коли то перед трема роками его рідний брат Самійло Копка вистав вибраний старшиною — атаманом.

Він не міг ніяк з тим погодити ся, ніяк привикнути до того і від тої хвилі закіпіло его серце страшенним гнівом до рідного брата і до тих козаків, котрі его вибрали. І в своїм зблідніленню постановив він за всяку ціну помстити ся... З тим він, правда, мусів укривати ся перед кождим, але таки не витримав довго.

— І за що ви вибрали Самійла атаманом? — запитав він раз одного сивовусого козака. — Хіба поміж вами нема більш заслужених мужів? Дивно... Самійло такий молодий, і не такий дуже хоробрий козак а...

Дальше не міг докінчити, бо зависть задала ему горло.

— Хоч Самійло і молодий, хоч з него не дуже еще хоробрий лицар, але не в тім его заслуга... — відповів старий козарлюга. — У него є щось важнішого як хоробрість, а іменно се, що він є чоловік наскрізь чесний а до того у него твірний як дніпровий граніт, постійний характер. А тих примет не знайдеш у першого — лутшого чоловіка, хочби і у сивовусого...

Ті слова еще більше укололи Дмитра і в его серці закіпіла еще більша жадоба помсти.

Тай псав він на ню, придумувати способи і шу-

кати нагоди. Доперва по двох роках знайшлась ога.

Одного дня на его щасте чи нещасте з'явив ся в Січі козак — невольник, що утік з турецької довголітної неволі. Страшно було слухати его оповідань про се, в яких муках нидіють в турецькій неволи козаки і иньші християнські душі. Скінчивши оповідане утікач — невольник Данило Вус звернув ся до Запорожців з просьбою, щоб сейчас з цілою своєю салою поспішили нещасним на поміч.

— Та ми однаково що року вибираємо ся на чайках погуляти по Чорному морю. Отже і тепер можемо спустити чайки і спробувати поратувати хрещеного брата... — сказав кошовий Самійло.

— Та певно що так — притакнули козаки.

І рішено найдалше за три місяці в звичайнім часі, то є в осени, если не буде иньшої перешкоди, вирушити на Чорне море, а відтак до Царгороду, щоб визволити братів з турецької неволі.

— Я буду вам за провідника... — говорив утікач Вус.

— Розуміє ся, що ніхто иньший, — згодили ся козаки.

Бо і справді такого провідника неначе сам Бог прислав запорожським козакам, бо лутший від него не міг бути. Вус перебув в турецькій неволі, в темній тюрмі вісімнадцять літ. Він був отже чоловік бувалий і досвідчений, коли зміг вирватись з клятої неволі і перебути такий світ. Бо і не мала се дорога з Царгороду до Січі... І тому він знав найлутший приступ до тих тюрм в Царгороді, в котрих стільки душ ниділо і смерті очікувало.

І не мало урадували ся Запорожці таким посланником, а найбільш зрадів асаул Дмитро. Однак не тое тішило его, що маючи точні звістки про положене невольників можна їх буде скорше освободити, але тое, що ему тепер усміхала ся нагода, спознати свій поганий злочин. Тай не надумуючи ся довго, еще то самого дня, коли козаки урадили „прогулку“ до Царгороду, щез він із Січі так, що з разу того ніхто і не помітив. Аж доперва по кількох днях оглянули ся за ним.

— Перед кождим нашим походом — зауважив один козак — діває ся на якийсь час наш асаул Дмитро... Се мені видає ся підозрілим...

— Та що в тім підозрілого? — сказав на тое другий Запорожець. — Він мусить мати десь якусь милу, то перед походом відвідує єю, щоб намиливати ся нею.

— Може бути, що оно і так — притакнув третій. Але перший ворохнув на тое лиш правим вусом і покрутив головою не вірячи в ті слова. Однак не сказав більше нічого.

— Але пожди небоже... На другий раз я вже тебе висліджу, пташку, бо ти щось мені не дуже певний... — подумав собі.

А Дмитро, бачить, як щезав із Січі, то на те, щоби зноситись з Татарами або Турками, з котрими мав якийсь переговори. Однак ці переговори чи наради не принесли досі ніякого наслідку; доперва теперішні его заходи увінчали ся пожаданим успіхом.

Скоро так стане ся як я приобіцав, то тоді п'ю на вас кляті Запорожці... роздумував їдучи дальше Дмитро. Тоді вістану трапезунтським пашою, в золоті буду ходити, а під моею властикою буде цілий еляет.*)

А найбільше застановляв ся Дмитро думками над умовленим планом зради... Він розбирав его по кільканайцять разів і передумував кожду точку.

Так оно таки буде найлутше... — казав до себе може вже двадцятий раз. — На морю їх розбію на дві сяді і тим ослаблю козацьку флоту. Відтак з задом нападе на них турецька флота і тут вам козаченьки буде і амінь.

І так ті і иньші думки перебігали йому по голові, неначе образи в калейдоскопі. За кождою виступала усмішка на лиці.

Відтак Дмитро наблизив ся до місця де починали ся Дніпрові пороги. Могучий їх стогін і шум води розігнали его думки і він прокинув ся.

І в тій хвилі серце його тьохнуло і защемило так сильно, неначе збудив ся в нім жаль за чимсь дорогим, загубленим.

Се знакомий стогін рідного Дніпра збудив в грішнику струни його совісти. Але ті струни були чомусь немов грубі, чомусь нечуткі; Дмитро не відчув їх могучого впливу. Мимо того тое незначне зворушене якось дивно поділяло на него, неначе щось стрепенуло ним. Та він хочачи вирвати ся з того немилото впливу, потиснув коня і прискіпав їзду; але на дармо. В глибині його душі ворухило ся щось гадиною і гніздило ся чим раз більше пригноблене, що затемнювало всякі гадки. В кінці неначе щось привалоило його тяжким каменем і він став непокоїти ся. Тяжкий сум розпростирив над ним що раз то більше свої чорні, холодні крила.

*) еляет по турецьки намісництво.

А коли доїздив очию до Січі, то така тривога, такий страх переняв, що тряс ся неначе в лихорадці. Йому здавало ся, що там в Січі уже усе його вислідили і що зараз перша вступі приваляють його.....

Зраднику..... Губителю християнських душ за власне самолюбство.... Окианий гримом... Якось переміг себе і вїхав на Січ.

II.

На далекому заході рожевіло бліде жовтє. По Дніпровому лимані легесенько сунула сонзацькі чайки, подобаючи на якісь великі, носаті ські потвєри.

Іх було трийцять, а на кождій знаходило ся пів сотні бравих козаків, найбільших сьмільчаків, мали відвагу пускати ся на маленьких чайках широкє море, безкрає море „погуляти“. Всі ті „прогульковці“ були знаменито виоружені, а крім того на кождій чайці знаходило ся по шість великих армат і більший запас поживи.

Легесенько несли ся чайки по шкlistім плесі морської води, тихесенько хлюпотіги десятки весел, а понад ними звеніла пісня з соток здорових грудей, розпливала ся по безмежнім морі і десь далеко, далеко зникала. Сідала она на берегах рідної України і цілувала їх, неначе працуючи сьмільих завзятців з дорогим, рідним краєм....

Ой з за гори хмарка виступає,

З тої хмарки дощик накрапає

Та синього моря доповняє.

А синєє морє розіграло,

Турецький корабель розірвало;

Втопило війська зород тисяч,

Ой сорок на сорок, ще й чотири....

Сьпівали Запорожці і жвавіше робили веслами, щоб чим скорше, еще перед ночью виїхати з вузкого лимана, щоб можна безпечно переночувати на плесі широкого моря.

Передом плили три чайки: в середині більша як звичайно, з хоругвою, а по боках дві мєньші. На середній, атаманській знаходив ся сам атаман Самійло Копка і деякі із значнійшої козацької старшини, як також і головний проводир до турецьких тюрм, утікач козак Вус. Позаду плили прочі чайки парами. На покладах ворухило ся веселе жите. Веслярі веслували завзято, другі сьпівали, иньші оповідали свої военні пригоди на морю. Були і такі, що перший раз виїхали на повне море; ті цікаво розглядали ся на всі боки.

На чайці, що пляла по заду стояв в глибокій задумі асаул Дмитро; сумний і пригноблений не звертав він ні на що найменшої уваги. За те перед його очима пересував ся страшний, однак для нього радісний образ недалекої будуччини.

Тоді саме вже добре смеркне, — думав він — як всі козацькі чайки минуть по правім боці турецьке портове місто Очаків і зараз підкуплений мною пушкар Самійлової чайки дасть арматний вистріл, який долетить аж до Очакова. Там почує його турецька флота, що стоїть в засідці, і за короткий час стане неважко поступати за козацькими чайками. А коли козаки стануть відпочивати, нападуть на них Турки і позатоплюють чайки, виріжуть козацтво, а живих заберуть в неволю, а тоді... Ах, Господи, я не годен про те і думати... Тоді Джефар-паша попросить мене на свій корабель і скаже: „Здоров друже... Ти славно пописав ся, додержав слова і не зрадив нас... За тое від завтра зістаєш моїм товаришем, трапезунтським пашою“. О, тоді не буде щасливішого чоловіка на сьвіт від мене... Я стану Турком і буду плавати у всіляких розкошах та достатках, буду можним паном і вже не буду підлягати розказам свого молодшого брата Самійла....

Золотом та чудними рожами стелили ся дороги нового жита перед Дмитром в його мріях і йому здавало ся, що він вже є пашою, що йому вже усміхає ся блискуче щасте. І тими мріями Дмитро був в повні щосливий, але в дійстности якже інакше... Над ним немов щось зависло чорною хмарою, немов якась морська потвора роззявила страшну, огнисту пащєку і хоче його пожерти....

На Чорнім морі, на білїм камені

Ясененький сокіл жалібно квилить-проквилить,

Смутно себе має, на Чорне морє з пильна поглядає,

Що на Чорнім морі не добре ся починає...

Задзвеніла і полилась з уст старця-кобзаря великим сумом пісня, немов звичаючи яке лихо. Кожде слово тієї пісні впливало ся у Дмитрову душу і там полишало ся...

(Дальше буде).

Нове право в Нью-Джерсі.

Сими днями вийшло в життя нове право в стейті Нью-Джерсі, яке, подібно як се уже стало ся і в стейті Нью-Йорк, накладає кавцію на всі кантори, котрі займають ся пересилкою і зміною грошей.

Дотичний уступ сього права звучить:

„Особа, або корпорація, що займають ся подібними ділами, мусять на се мати сертифікат, чи то дозволене від стейтського комісара.

Хотючи дістати таке дозволене, особа або корпорація мусять поставити кавцію в сумі 20.000 дол. і платити річного податку 10 дол.

Кавція, яку ставить сам аплікант мусить бути заручена найменше через двох горожан, які мешкають в стейті і які мають чистого маєтку на 40.000 дол. вилучаючи всякі обтяжуючі сей маєток довги.

Кавцію не прийме ся дош, доки комісар не узнасть ею за добру і достаточну. По прийнятті кавції через комісара видає ся аплікантові сертифікат. Дотепер він має право до ведення бізнесу. В случаю, колиб аплікант хотів заложити більше канторів, то мусить за кожний додатково складати по 5000 дол. кавції.

Комісар е обов'язаний до ведення докладного виказу виданих сертифікатів, адресів їх власників і адресів ручителів. Виказ сей має бути доступний до публічного ужитку.

На случай якоїнебудь недокладности, ошукства або спроневерення в канторах, які мають сертифікати, всяка кривда вираження покривдженим буде звернена ві зложеної кавції, наколи покривджений внесе скаргу в протягу одного року.

Заслугує на увагу еще і та постанова нового права, що поодинокі особи або спілки, що займають ся виміною і пересилкою гроша а які мають вище згадані сертифікати стейтські, на случай доказання їм мальверзації або ошуканства підлягають грошовій карі від 50 до 1.000 дол., або в'язниці від 30 днів до одного року, або і грошовій карі і в'язниці.

Здає ся, що се право раз на всегда усуне всяких покутних агентів, що оголошують ся яко властители бюр зміни і пересилки гроша, а чигаючи лишень на се, щоб одверти нашого робітника з його кровавиці. Тепер покаже ся, хто баламутив бідного робітника і грав над ним ролю пана за його власні гроші.

Офіси, які будуть мати сертифікати уже ві самого страху перед вище наведеними карами будуть попросту примушені вести чесно бізнес, а всякі покутні „банкери“ не будуть мати права до дальшого

визиску несьвідомих.

Після прана зложені в офісі до пересилки гроші мусять бути вислані найдальше протягом п'ятих днів, а не як до тепер часто густо діялс ся, що деякі банки посилали гроші доперва за три а навіть і за шість місяців.

Коли еще і тепер знайдуть ся такі нерозумні — а таких ніколи не забракне — що дадуть ся зловити масненьким словам усяких натягачів, то в разі чогось будуть лиш самі на себе плакати, бо на случай якоїсь мальверзації не будуть мали права упінути ся за своєю кривдою.

З дзеньницького обо в'язку перестерігає ся наш загаль, щоб сей в справі пересилки грошей удавав ся лишень до таких офісів, що стоять під наглядом нового права, а не до всілякого рода спекулянтів, яких жертвою впала уже не одна людина.

Оджеж: майте ся на острозі!...

Те що написав Грицько Квітка.

Драматичний кружок Н. Т. ім. Т. Шевченка у Вінніпегу відіграв дня 10 го серпня „Сватане на Гончарівці“ в гали товариства.

За піднесенем куртини мені прийшло на думку, куди то нашого темного і заробоченого брата все тягне магніть; до того чого він звич ся примушений сотки літ, під тягаром ярма і нагайкою своїх крокодилів в біленькій шквірі. Такою магністю власне була коршма, до котрої „Учившись селянин біг так як Прокіп Шкураз, виступивши перший на першій сцені в особі Геронима Сохацького. Який то мусить бути дивний сьміх публіки дивлячись на Прокіпа ліяка і регочучись з нього... Нехай він буде сьміхом. А тобі Сохацький дай Бог ще краще грати таких роль з такими Одарками-жінками, цокотухами до своїх піяків мужів і непосадожими крикунами страдальницями а вкінці й боягузками. Таку ролю грала т-ка М. Гуменіловичівна. Ся роля хотія найдовша, т-ка Г-на пересіяла її мов крізь дірки решита тримаючись всього без хиб окрім одного монологу, де мала плакати, та се не було замітне. Т-ку Г-ну хто побачив в ролю Одарки, ніколиб не сказав, що вона грала перший раз, а так само і її дочка Ульяна в особі т-ки Н. Рурківни. Коли дивитись на Ульяну, дивлюсь на цілу Україну житем сияючу. Ну і справді т-ка Р-на піддала ся чутливості своїй ролю мов артистка. І я бачив як котились правдиві слюви по її лицю, коли вона прощалась з Олексієм — орлом українським, в котрого ролю був т. В. Арсенич вже зв'язаний у своїй магчоті і чутливості а заравом рішучості коханця, в таких штуках як роля О-

всіх. Банно лиш мені чому властиво тоді як прихотилося до плачу, дехто з дівочих чи парубочих „по род“ сьміялись таким карикатурним виразом, мовбачили хотіли пристосувати себе до того, та мерзота зв'язаної (?) душі видала також карикатури в співчутю. Шож зробим? коли наші дівчата в більшій половині се т..... думок, а хлопці менча половина се скачучий к.. на цілу губу в його навіть слові властивості — власних виразів. Ох, чомуж-то в нас не має якнайбільше таких Олексів... і Уль?... Шож ту сказати? Ага! Шож в нас не переводилося таке кохання щире і вірне, та така мо лодж як т. Арсенич, т-ка Н. Рурківна і прочі їм подібні. Шож не переводилась також та наша чарівниця пісня, а шож навівала чимраз більше в наші серця брилянтів, котрі блискучістю і сіянем, нехай вкривають болю люду і сіяють — сіяють без кінця! чимраз ясніше а з гноту і каміня, шоби не стало і сліду...

А твого безклепковатого сина Кандзюбо, твого Стецька, аби ще був копнув той гарбуз, що він на сватанне дістав від Ульяни, то булоб ще сьмішнійше!

Бодай тебе Деделюку — бодай! як ти мене розсьміяв. Бодай ти нас веселив своїм акторством в аматоріях доки Канади стане! Бодай ти ще дочекав театру з Вінніпегу і звеселив вправді нас і тоді, тим не раз справді дурним сьміхом; а ти шоб ту сьмішну мову і людий вірно передавав і думав: видите які ви? видите яка частка нашого народу?

А ви старі Кандзюби шоб не виплоджували таких синів як Стецько а що найбільше не жинили їх, посилаючи в старости Скориків і Тимошів; Т. Логвіненко так закандюбив Кандзюбу що й казати. Дивлячись на нього думаю: і чи то справді всі такі дуки? Скорика в особі Т. А. Сліпченка грав без догони. Скорик треба знати змосковщина душа, до того всі розуми поїлаходячи повсюдам. А знахор з нього, нехай Бог боронить! От — от що не переминив Одарку в кобилу, який був сказав „хранітьсьє“ слово. На згадку Скорика. притомом находить думка: і хто-би то грав Скорика еслиб Сліпченка не було? Т. Когут, вдав як раз Тимоша під міру: так таки — так. В кінці скажу, характеристика осіб і зверхній вигляд взагалі був знаменитий і виконаний вірно. Та хотія кілька було старань і труду дощ і град перешкодив як в граню так і людям котрі мали прийти і тому грати-ме кружок в понеділок 12-го с. м. другий раз.

Ті дощі сього року в Канаді мов осінні вихри та бурі. Хмари бурливі і плачучі ночами. А все то шоб втворити у людини гнітучий вид.

Апті.

Важний винахід.

Сьвіт в одно поступає наперед. Люди науки не втомимо розсліджують природу і що року відкривають нові права, котрими природа кермує ся, а про котрі звичайні люде праці нічого не знають. З тих досвідів учених людий користають люди фазові, як інженіри, техніки, механіки, лікарі і янші, та старають ся використати їх на пожиток усім людям. В той спосіб люди поробили дуже багато великих а дуже важних винаходів, котрими тепер користує ся цілий сьвіт. Де хто давно знав або чув про залізниця, про парові кораблі, про електричне сьвітло, про електричні залізниця! Чи давно прийшло кому на гадку, що колись за помічю телеграфів будемо могли в одній хвили перенести знаки на папір і до найдальшої місцевости? Хто би був давно подумав, що колись чоловік мешкаючий у Нью-Йорку, буде міг за помічю телефона розмовляти з чоловіком, що мешкає у Сан Франціско. Нині-ж ніхто тому й не дивує ся і увесь сьвіт користує ся тих важних винаходів. Та людський ум в'одно працює в'одно силує ся винайти щось нового для добра і хісна цілого сьвіта, цілого людства.

Може найбільше наломилі собі люди голови над тим, шоби можна вигідно а швидко дістати ся з одного місця на друге. І багато вже в тім напрямі зробили. Давно і найдальші подорожі відбувало ся возом. Давно на мори уживали вітрильних кораблів. Ті кораблі гнав на перед вітер — як же вітру не було, то корабель був зданий на ласку морским філям і не міг плисти, куди хотів. Тепер парові кораблі жене пара чи з вітром, чи проти вітру. Та люди не задоволи ся тим, що облегчили собі спосіб подорожі по суші і по морі. Вони винайшли ще такі судна, що можуть в глибині моря на всі боки плавати. Але і сего їм було за мало. Люди забажали винайти ще спосіб, як би то можна плавати в воздусі: задумали винайти машину, котра би порушала ся в воздусі, то значить по просту: летіла.

Вже давнішнє винайшли були люди бальон. Бальон то гейби величезний, кулистий мішок, когрий не перепускає через себе воздуха. Такий бальон поповняли газом легшим від воздуха і газ той гнав бальон високо до гори, аж понад облаки. Газ пер до гори як раз тому, що він легший від воздуха. До бальону причіпляли шнуром великий кіш, в котрий всідали люди і пускали ся в безмежні воздушні простори. Та що з того? Такий бальон міг лиш летіти просто в гору. Коли хотіли спустити его на землю, то випускали потрохи газу. Але не могли люди збудувати такого бальону, шоби

можна ним в воздусі на всі боки нахертати і летіти не туди, куди вітер жене, але куди чоловік хоче, хоч би і проти вітру. Довгі роки люди пробували всяких способів і будували дорогі великі бальони. Сотки людий тратило при тих проббах жите, бо не раз щось попусувало ся і бальон з людями падав з під хмари на землю. Та се не відстрашувало людий. Вони безустанку думали над тим, як би то можна бальоном кермувати, вони без устанку робили проби.

І здає ся, що аж сего року поставили люди на своєму, а о сій великій події розписують ся тепер газети по цілім сьвіті. Шож то стало ся? Послухайте:

Дня 14 липня с. р. відбував президент французької республіки перегляд війська. Діяло ся то рано около 9. години на полях Льоншан під Парижем. Тисячі людий зібрали ся, шоби подивити ся на ту велику парад. В тім над містом Меден показала ся на небі з далека гейби мала, жовтава, подовгаста плямка, котра швидко пліла в воздусі і наближала ся до Льоншан. Та плямка, чим ближе, то ставала більшою а вкінці можна було вже пізнати, що то бальон. В кілька минут потім бальон був вже над полями Льоншан як-раз над самим військом. І от чудо! Куди машірує війско, туди і бальон звертає ся в воздусі. Війско в право, і бальон в право, війско в ліво, бальон також, війско на перед або в зад, бальон за ним! Вкінці бальон відлетів на бік, заточив в воздусі кілька кругів в виді великої вісімки (8), потім вернув ся, надлетів аж над то місце, де сидів президент республіки, гейби хотів „му віддати поклон, а описля спокійно і легонько завернув і відлетів назад до Меден, звідки був прилетів. Залунали голосні і радісні оклики. Сотки тисячів народу тіпили ся тим видовищем, але може мало хто розумів, що ся машина там в горі е для людий цілого сьвіта так само важним винаходом як перша парова залізнична машина, або як перше парове судно!

І дійсно винахід сей дуже важний! Незадовго буде можна відбувати подорожі воздухом. Не треба буде бояти ся, що бальон обійде ся без шин. Бальон на своїй дорозі не знає мостів ні рік, ні гір, не боїть ся морських бур, може близько над землею або під хмарами. Може кождої хвили пі нести ся в гору. Словом: бальон такий, що дає ся вольно кермувати, зробить в способі подорожий великий переворот!

А підчас війни! Атже такий оден бальон може нищити величезні відділи війська, бо може метати на неприятеля з гори гранати та бомби, а сам може так далеко відлетіти, що его не догляне людське око. Одним словом: значіне бальону,

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і загранично, визначні лікарі уживають

Д-ра Ріхтера Хомбичного Пейн Експелеру

як средство на Руматизм, Гострий, Невралгію, Болі грудий і членів.

„Я уживав Дра Ріхтера Хомбичного Пейн Експелеру в моїй практиці. Совістно могу сказати, що сей лік втирайний привнес значну полекшу в мускуляризм руматизмі, гістичі і невралгії.“

J. M. Thompson, M. D.

386 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під наглядом лікаря згідно з острим ліжечним законом.

У всіх аптеках по 25 і 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

що дав би ся довільно кермувати, е так велике, що тепер і годі се собі ясно представити!

Се й зрозуміли відразу Німці і давали вже за той бальон інжинірові Жілію, котрий его вигадав, оден мільон дол. Але Жілію сказав Німцям, що той бальон не е его, але належить до братів Лебоді. То і Німці удали ся до братів Лебоді, але вони сказали, що бальона не продадуть нікому, бо вони ввели его збудувати для Франції. Як сей бальон збудований, ніхто не знає, а інжинір Жілію держить се в тайні. Француске правительство замовило собі тепер 4 такі бальони.

Ось до чого доходить наука і просьвіта!

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ 3 ДЕКЛЯМАЦІЯМИ,

який відбуде ся дня 25. Августа с. р. в парохіальній галі в Мікіракс, Па. заходами сьпівацького товари. „Боян“.

1. Вступне слово — о. Лучечко.

2. Бортинянський: „Всі язичи“, псалом — відсп. муж. хор.

3. „Похід Наливайка“ — віддекл. п. В. Касків.

4. Д. Січинський: „Стоїть гора високая“, сольо тен. — п. А. Гела.

5. „Старі яничі“ — відогр. пп. І. Секула, Е. Бодак, А. Гальчак.

6. „Не ходи Грицю на вечерніці“ варіанти на фортепьян — відогр. п. Стан. Новицький.

7. а) „Чом так скрито“ б) „Ом морозе“ — хор муж.

8. Т. Шевченко: „Сон“ — віддек. п. К. Сташків.

9. С. Артемовський: „Владико неба і землі“, молитва, сольо тенорове — з муж. хором і фортеп.

10. М. Вербицький: „Жаль“ — викон. хор муж.

11. Ст. Руданський: „Подорож до Єрусалима“ — віддекл. п. В. Касків.

12. а) „Крилець б) „Верховино“ — хор муж.

13. „Війна жидівська з року 35 Май“ — віддекл. п. Гр. Деміда.

14. Шевченко — Нижанковський: „Минули літа молодії“, сольо тен. з фортепьяном і скрипками — викон. пп. І. Костюк, Ст. Новицький, А. Швед.

15. Нижанковський: „Гуляла“ — муж. хор.

16. Борнянський: „Слава во Вишних Богу“, псалом на 8 гол. в супроводі фортеп. — хор муж.

17. „Ще не вмерла Україна“ — хор муж.

18. Слово предсід. „Бояна“.

Ціна місць: перші 2 ряди 50 цент., решта 35 цент.

Початок о г. 8. вечер.

1134 Комітет:

А. Гела, предсідатель,

І. Костюк, управитель хору.

В. Касків, секретар.

Оголошене.

Стор тано на продаж в Йонкерс (гросерія і бучерія), 800 дол. місячного обороту. Глядачі відомість в редакції.

"SWOBODA"

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

Published every Thursday at
24 Hudson St., New York, N. Y.

Publisher:

Bath. Publishing & Exchange Co.

Gabriel Dziadyk, Pres.,
Andrew Sawka, Vice Pres.,
K. Kirczow, Treasurer,
S. Judlowskyj, Secretary,

Anth. Curkowskyj, editor,

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
Act of Congress of March 3,
1879.**"Свобода"**Газета для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
виходить що тиждня в Четвер і
коштує:

В Америці на 12 місяців... \$2.00

До стар. краю на 12 місяців \$2.00

В Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба все-
гда з гори.Гроші треба посилати в ре-
дакцію листом або через
експресовий, або поштовою по-
сылкою (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру діста-
єте від почтара або агента на
експресовій офісі, підписати нам,
без того ми не годні гроший
виставити.

Адрес:

"SWOBODA"

24 Hudson St., New York, N. Y.

Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоб його адрес змі-
няти, повинен подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.**Лист зі Старого краю.**(Виступлене прочитав трох
кацапських послів з „Русь-
кого клубу“. — Кацапи
наганяючи польських по-
слів. — Борба о українські
гімназії. — Вічевий рух в
Галичині.)Читаю „Свободу“ зні-
сно з давніших листів, що
посли українські в Галичи-
ні і Буковині (числом 25)
утворили враз з п'ятьма мо-
сквофільськими послами з
Галичини одноцільний клуб
парламентарний, котрі сам
вступленням заявили вираз-
но, що під национальним
вглядом узнати повну об-
кремленість нашого наро-
ду від народу московсько-
го. Та капітуляція народ-
них зрадників супроти жи-
вої української ідеї не да-
ла спати газетярським обо-
ронцям царського вкута в
Галичині і вони безпощадно
накинулися на своїх одно-
думців в парламентарній
руській клубі, завзяваючи
їх до сечасної виступле-
ня і утворення одноцільного
московського клубу. І
справді другого дня по
вступленню до клубу висту-
пив з него найзавзятіший
галицький Москаль з під
Самбора пос. Марков, а не-
вдовою по нім пос. Глібо-
вицький (перший з них т.
е. Марков в парламенті на-
віть промовляв по росій-
ськи, за що галицькі каца-
пи оголосили його своїм
героєм).Три проті кацапські по-
сли (о. Давидяк, д-р Ко-
роль і Курилович) помімоайдебиття і мордебиття на
кацапським собравію у Льво-
ві, на дальше осталися в
руській клубі і видержали
в нім аж до закриття перед
феріяльної сесії. Та кацап-
ські загорілці не спочива-
ли і дальше вели кампанію
проти непослушних своїх
послів — ну і довели до
того, що нині і проті три
москвофільські послы ви-
ступили з клубу, оголошу-
ючи відповідні декларації
в часописах.Се нечайне виступлене
кацапських послів здиву-
вало ширший загаль, бо ні-
хто навіть з тих, що сто-
яли близько кацапських
посольських кругів, не спо-
дівав ся такого скорого по-
мирненя москвофільських по-
слів з їх штабом. Кожного
однаке, хто хоч трохи бли-
зше інтересує ся москво-
фільською язвою в Галичи-
ні, заставить здогадатися, що
між москвофільським шта-
бом з одної, а польською
шляхтою з другої сторони
заключено якийсь новий
договір, маючий на цілі
знищити шкідливий зарівно
для Польків як і Москалів
український народний рух.
Послідні роки аж надто ча-
сто доказали існування та-
кої кацапсько шляхотсько-
польської злики, пр. під-
час сесії українських
студентів в р. 1901, в часі
різних страйків в рр. 1902
і 1903. Підчас агітації зареформою виборчою до нар-
ляменту в р. 1905 і 1906
та в часі останніх вибо-
рів. Одним словом все, ко-
ли український народ в
Галичині гуртував свої си-
ли, щоб відперти атаки
польських найвдників, коли
в еманіпаційній боротьбі
з польсько-шляхотськими
хижаками посував ся впе-
ред, москвофіли все тоді
явно або скрито ставали по
стороні польської шляхти
і опісля з нею поборова-
ли відроджене того народу,
з котрого самі вийшли... І
тепер, коли український
народ в Галичині мимо не-
чуваних виборчих лайдацтв
і надужить вибрав сильну
парламентарну репрезента-
цію, польським убобителам
українського народу було
дуже не на руку уфоро-
ване одноцільного, наци-
онального клубу, з демо-
кратичною, поступовою
маркою, і вони за всяку
ціну хотіли викликати про-
тиваву українським жада-
нам. Яко така противага
знайшла ся горстка москво-
фільських послив, котрі у-
творили окремий клуб,
в ім'я „русской идеи“ бу-
дуть поборовати україн-
ські національні постула-
ти і в дійсності споняяти
службу посіпаків польської
шляхти, а Польки при
кожній нагоді будуть радо
покликувати ся на тих сво-
їх гайдуків і з гори відки-
дувати жадања нашого на-
роду.Ту службу галицьких
„істинно руских“ бачи-
мо найкраще на поли-
шкільництві. Для Польків
і москвофілів зріст наци-
ональної свідомости рівняє
ся їхній смерті і тому о-
дні і другі завзято побо-рюють українське шкіль-
ництво. Коли на днешній
порядок прийде справа о
створення української школи
пр. гімназії, тоді кацапи
видумують різні сплетні
на українських учеників і
професорів, лаючи їх со-
ціялістами, анархістами,
безбожниками, гайдамака-
ми, ворогами всею, що
польське і напівпольське
на них всякі власті. Поль-
ська шовіністична суспіль-
ність підхоплює ці сплетні,
передрукуює їх радо у
своїх часописах і будує з
них тами проти україн-
ських поступовців. От пр.
тепер скликають віча в
Стрию і Жовкві в цілі о-
снованя в тих містах укра-
їнських гімназій. В тім на-
прямі веде ся жива агіта-
ція і самі селяни, батьки,
що посилають синів до гім-
назії, шлють письма до
краєвої шкільної управи,
домагаючи ся оснореня сі-
мостійних українських гі-
мназій. І як раз в хвили,
коли вириває з неперемо-
жною силою квестія укра-
їнського середнього і ви-
шого шкільництва (гімна-
зії і університет), в мос-
квофільських і польських
часописах появляє ся ряд
статей, домагаючи ся по-
вномо скасованя українських
гімназій і заступленя їх
чисто польськими. В нена-
висти до українства мос-
квофіли посунули на так
далеко, що свідомо назо-
вувати руську часть Га-личини.
Мимо того, в схи-
зачинає будити ся
ній Галичині вічевий ру-Поодинокі українські по-
сли скликають своїх вибор-
ців на посольські справо-
дає, обговорити при тій
нагоді докладно парламен-
тарну ситуацію і виступ-
лене москвофілів з русько-
го клубу. В вічевих резо-
люціях нарід осуджує без-
пощадно політику кацапів,
загалом заявляє ся проти
москвофільської язви. Рів-
нож зачинають вже скли-
кувати віча для агітації
за виборчою реформою до
галицького сейму.

О. Б.

**Хто є ворогом пра-
цюючого Русина.**Усякому звісно, що чи-
мало є таких тяжко пра-
цюючих і небогатих, а ча-
сом і зовсім бідних робі-
тників, які вороже відно-
сять ся до поступових лю-
дей та їх часописів. Так
само річ має ся і тут в А-
мериці поміж Русинами.
Многі з них з страшенною
ворожнечою відносять ся
до поступових Русинів, та
до часописів, які видають
ся ними. Такими посту-
повими людьми тут суть так
звані „українці“, яких об-
слуговує часопис „Свобо-
да“.Як жеж так могло ся у-
чинити, що робочі люди
тай ворогують з посту-
повцями? Хто ж такі по-
ступовці? Поступовцями ми
називаємо таких людей, що
домагають ся перемінити
старий лад на новий, під-шій. Поступовці бачуть,
як багато кривди чинять ся
при сучасному ладу; вони
бачуть, скільки горя й ли-
ха переносять робочі люди,
як вони гірко та нудно
працюючи заробляють ку-
сок хліба, як вони голоду-
ють та холодують; вони
бачуть, в яких невимовних
роскошах потопляють бога-
чі, в роскошах, добутих
тяжкою невсипучою праце-
ю робочого людю, бачуть,
які кривди чинять ся робо-
чому чоловікові завдяки за-
його праці, бачуть, та й
хотять, щоб сей лад зміни-
ли на ліпший, вкористь робо-
чого людю. Через те вони
називають ся поступовця-
ми, бо хтять йти, ступати
наперед до вигвореня лі-
пших порядків.Має ся розуміти, що лад
хотять змінити тільки на
користь робітників, а не
богачів; богатому не треба
перемінити ладу, бо йому
й тепер добре живе ся. По-
ступовці домагають ся, що-
би зменшити число годин
праці, щоб побільшити пла-
тню робочим, щоб скороти-
ти самовольне панованє фа-
брикантів над робочими й
т. и.Як усі поступовці звага-
лі, тих самих думок і пе-
реконань тримають ся того
і українці. Вони головною
метою своєї діяльності ма-
ють оборону інтересів ро-
бітників.Як те могло стати ся, що
робочі люди та вороже від-
носять ся до тих, що за-
ступають їх власні інтерес-Усе те стало ся через
власне непорозумінє. Я ся
сподію, сли скажу, що не
всі українці проти у-
країнізму в дії. Сто-
коли не мали ніяких
сунків з ними, ані не ча-
тали їх часописів та кни-
жок. Такі люди наслу-
хали ся попів альбо других
людей, які розказують
нісенітницю про поступов-
ців та й яли віру тим
байкам, не розмірковуючи,
чи справді поступовці такі
страшні, якими їх малю-
ють.Вот, наприклад, розказу-
ють байки, ніби вони без-
божники. Чи тож є у то-
му хоч капелюшка правди?
Українці вірять в Бога та
в Його святую правду.Робочі же люди ніяк не
можуть вороговати з Укра-
їнцями, бо то було би не-
тільки давним, але навіть
смішним, бо тоді бідняки
йшли би самі проти себе.Може де кому не будь
не подобає ся, що ми у-
живаємо своєї рідної мови?
Но се не може бути мож-
ливим і я навіть думати
про се не хочу. Во чиж
може бути людина, яка у-
важала би себе за чесну,
й дурала ся би мови своїх
батьків та й свої власної?
То не можливо, то було би
безглуздоватю, то значило
би ворогувати проти себе
самого! Українці говорять
і пишуть на такій мові, на
якій говорять український
нарід. Вот мова, якої у-
живано в так званих твер-
доруських книгах та часо-писах, ся мова є видума-
ною, бо на ній ніхто не
говорить: ні москалі, ні
русько українці. А що є
такі невіддані люди, що
зовсім не хтять уживати
своєї мови, се є цілком
природна річ, бо юди й
зрадники завжди були й
будуть.З англійською мовою бу-
ло ось таке: Як Англія
підпала під французів, то
король, урядники та й усі
пани загалом почали гово-
рити виключно по фран-
цузьки, а на англійській
мові говорив тільки нарід
і вона вважала ся за хлоп-
ську. А що ми бачимо те-
пер? Англійська мова є
найбільш розповсюджена,
на ній розмовляють сотки
мільйонів людей, вона не
загинула й не могла заг-
нути, бо мала довгі і кріп-
кі корінці в народі. Так
само має ся річ і з нашою
мовою; вона не може заг-
нути, бо на ній говорить
нарід, який ніякої другої
мови не розуміє.Де які може будуть не-
задоволені правописом, я-
кого уживають Українці.
Но чиж мають яку рацію
такі люди? Та ніякої, бо
правопис український є
далеко лехчий та натураль-
нійший ніж так званий
твердоруський; по украї-
нськи не пишеть ся, так і
читає ся, а як говорить ся,
так і пишеть ся. Коли було
заведено український пра-
впис, то мало ся на зиді
попехчати дітям наученє
письма. Кожному тутай
звісно, яку неспотрібну і
шкідливу трудність має
в собі англійська мова че-
рез свій нездалий право-
пис (spilling).Для чого нам утримува-
ти зовсім не потрібний і
шкідливий правпис, коли
ми маємо тепер далеко
ліпший? Для чого нам, на-
приклад, писати „світ“ і
читати „світ“, коли ми
просто можемо писати, як
говоримо. Второнайте ди-
тині, як то може бути так,
що пишеть ся „і“ (е), а чи-
тає ся „і“ і то не завше!
Або возьмім слово „Львів“.
Воно читає ся „Львів“, а
для чогож писати „і“ і чи-
тати його за „і“ коли пря-
мо можна було написати
„і“. А що приїде до сло-
ва „дім“, чи воно є з
„і“, чи без него усе рівно
читає ся однаково. Ну, як
би ви почали учити дити-
ну письма, вона вас епи-
тала би ся для чого став-
ять ся на кінці слова „і“,
що би ви відповіли? Ви
мусіли би сказати, що „і“
не має ніякого значіння. „А
як не має ніякого значіння“
спитала би дитина „то на-
віщо ж его букву стави-
ти?“ І дитина мала би ра-
цію.Ми повинні тримати ся
не того що старе і при-
бирати те, що ліпше: чи
воно є старе, чи нове, се
не робить різниці. Право-
пис існує для чоловіка, а
не чоловік для правпису.
Тільки дурні та умерні
тримають ся старого через
те тільки що он є старе,хоч би воно було навіть
шкідливим. „Батьки наші
так жили“, говорять такі
люди. „То й ми мусимо
так жити“... Вони забува-
ють, що давніші наші
батьки ходили голи, їли
коріне та жили на деревах.
Чи не булоб гарно й на-
узяти приклад з сих пред-
ків.Оджеж такого правпи-
су, якого уживає в мос-
ковській мові перше не
було, він почав існувати
тільки за часів царя Петра
Першого, а до него був
правпис тільки церковно-
славянський. Цар добре-
бачив усею неспотрібну
шкідливість славянського
правпису і почав його
спростовувати. І чи мало
перешкод йому прийшло ся
перетерпіти в виповненє
свого діла. За сю реформу
називали його безбожни-
ком, казали що він хоче
знищити віру державу і
т. и. Дурнів та упертих
завсідги було чимало, є їх
досить і тепер. Тепер по-
сумлінно нехай скаже кож-
дай робучий русин, чи по-
добають ся йому Українці
та їх часописи, тим, що
вони обстоюють інтереси
працюючого людю? Як так
то він не може вороже від-
носити ся до них, а про-
тивно, з приятельством; а
як ні то він ворог робіт-
ників. Чи подобає ся йому
мова, на якій він говорить
сам й його батьки? Чи по-
добає ся йому те, що у-
країнці обстоюють за його
рідний край проти кривди
та утисків деяких чужин-
ців? Відповідь, а ся не-
сумніваю, може бути тіль-
ко: „так“.А що усе єе написане
правдиво, усякий може ся
переконати у тому сам,
нехай тільки читає україн-
ську поступову часопись.
Нехай тільки хоч на корот-
кий час перестане слухати
брехні. Люди ж не череді
нерозумних баранів, які не
можуть керувати ся влас-
ним розумом а повинні
слухати пастухів. Люди ж
мають власний розум і мо-
жуть розсудити, чи він є
другі люди правду ка-
жуть, чи ні.Ви побачите, як обдер-
ють Вас, тоді зобачите, що
ворогами вашими суть: не
поступовці та демократи,
які завжди обстоюють за
вас, працюючих людей і
розкривають вам вічі на
огидні вчинки та шахрай-
ства богачів, а ваші воро-
ги те ті люди, які бре-
жуть на українців.Тепер я звертаю ся до
вас, любі читачі поступов-
ці! Вашим святым обов'яз-
ком є розповсюджувати
правду, та бороти ся про-
ти кривди; розповсюджу-
вати світло та нищити
темраву, кожний з вас по-
винен вести як мож час-
тійше розмови з людьми,
ворожо настроєними проти
поступу, читати їм посту-
пові часописи. На мою гад-
ку, на усякому плейзі гур-
ток щирих, діяльних укра-
їнців міг би пренумерува-
ти хоч одну поступову ча-
сопись та розповсюджува-
ти її поміж русинів. Такий

гурток на лілі виявив би тоді свою прихильність до робучого люду, то до свого народу, взагалі та заслу жив би собі превелику та шару подяку від усіх на родолюбців.

К. Білик.

Адин нарід — адин язик.

Намі москалики голотять по всім усядам, що они не аби — що просте, але на стоящі „руссіє“, ніби москалі правдиві, такі гей би в під Уфи або Тули, та що українська а московська мова то все одно.

Те саме говорили про нас еще 50 літ сьому у зад і Поляки кажучи, що наша мова і польська „то вшитко едно“, лише що она попсована на „хлопський лад“ тож не треба єї нігде допускати, а всюди повинен панувати всевельможний польскі єзык, який є такий світлий, що ним відай і в небі ангели сьпівають. Нині вже таке балакане можна почути лише у напів збожеволілих ляцких шовіністів, бо мова наша добула вже собі великі права... Але давніше, то таке балакане мож було почути часто, як приміром тепер чує ся від москвофілів, що наша а московська мова, то „все равно“.

Москвофілі і Лях в відношенню до укр. народу то суть два щирі брати. Хоч ніби часами они і посвараються, але як прийде зробити яке лайдацтво, якусь кривду нашому народови, то они одної сьпівають і подають собі дружну руку проти нас.

Та спитає не один як ж сему є причина, що й москалі і Поляки уважає нашу мову за таку як і єго, тільки трохи зіпсовану на хлопський лад, та один і другий старає ся о се, щоб сю мову не пустити нігде поза хлопську хату.

Діло се таке. Давно колись, як Ляхи і Москалі хотіли над нашими предками запанувати та загартати мамі землі, то кожний на свою руку старав ся ослабити силу українського народу. По при роздуване ворожнечі і межиусобиць між народом працювали наші добрі сусіди ще й над сим, аби всякими способами, як через роздаване високих урядів та через наділюване великими землями прихилити наших вельмож до себе, а потому обляштити або помоскаліти їх. Поволи дійшло до того, що у нас вістали ся лиш самі мужики. А що мужиків пани пригнули до землі і поробили чорними, безправними рабами, то і мову їх лише но всяких прав. Від тоді то стала польська і московська мова вважати ся панською, бо нею пани говорили, а наша хлопською, бо зберегла ся тільки під хлопською стріхою.

Як стала пропадати панська всевида, та як робітники і мужики почали добувати і для себе права, то і наш народ також став боротися за права, за свою

мову, яка уже нині здобула собі велику пошану і признане. Колиж кацапи і поляки не хотючи допустити нашу мову ні до школи, ні до уряду, кажучи, що се мова „пастухоф і свинопасоф“, то тим самим они хочуть, щоб наш народ був темний, аби не міг собі знайти права, одним словом, хочуть піддержати давню, панську неволю над нашим народом.

І се мали колись на меті Поляки, сего хотять нині еще і Москалі та їхні прихвостні, кацапи. Кажуть они, що наш а московський нарід, то все одно, що маємо спільну мову, тому не треба давати нашім мові ніяких прав.

А як оно на ділі? От ще сорок літ тому у зад написав один галицький кацап Б. Дідицький книжечку, що при єї помочи мав Українець научити ся по московськи за одну годину, „в адин час“. Від того часу минуло уже сорок років, а наші москалики так уміють по московськи, що правдивому москалеви від ської їх мови аж місно робити ся. Той жаргон, яким пишуть наші і галицькі кацапські часописи не є ані нашою, ані тим більше російською мовою, та і нерз уже висміювали ся правдиві російські часописи з тої тарбарщини, якою не говорять ніхто на сьвіті крім кількох замотеличених „редактороф“.

Наш нарід має свою окрему, питому мову і чистоту російської не розуміє. А що се так дійсно є можна найкраще побачити із наведеного нижше образка з судової сали, який подала „Рада“. Для пояснення даємо, що се діяло ся на російській Україні, отже там, де наш чоловік має нагоду часто чути чисту російську мову, де рос. мова є урядовою, так як у Галичині польська, отже де уже через те саме він міг би єї тим скорше зрозуміти.

Ось сей образець:

Судія: Розкажіте, свідетель, як у вас украли коня?

Селянин: У мене коня з роду не було...

Судія: Що ви розказиваєте?... Вель украли же у вас лошадь?... Селянин: Еге, лошадь... кобилу значить...

Судія: Так що же, ви путаете, сьбіваєте: і не било і украли...

Селянин: Не путав я єї не збивав він пута, злодій ніби — то: пудо лишилось у стайні.

Судія: (нетерпляче) Да не то!... Что же вы гаварите: не било коня у вас — і украли?... Кто вас разберьот?... Селянин: Та ж і не було коня: кобилу вкрали.

Судія: Тьфу!... Не всьолі равно: конь, кабила?...

Селянин: (усьміхає ся) Де ж воно „все равно“? Що кінь, то не кобила.

Судія: (сердито) Ну, кабила — так кабила... Скарей дело било би, если би вы не путали... (значить

„колий би не крутили“.) Селянин: Там то й діло лихе, що не путав я. А пудо желізне, добре...

Судія: Ну, харашо уж, будет. Вы вот расказіте, как вор (злодій) к вам забрал са?

Селянин: Хаба я бачив?

Судія: Варата у вас заперти билі?

Селянин: Заперті. Мабудь переліз через тин та фірточку відчинив і фірточною вийшов.

Судія: Чем?... Как?...

Селянин: Фірткою. Фірточка ніби то по вашому. (У російській мові „фортка“, зове ся маленька кватирка у вікні.)

Судія: Фірткою?... Да что вы разказиваете?... Ну разве может человек через форточку войти да еще лошадь вывести?... Да вы посмотрите (показує на кватирку в вікні): можно сюда пройти і лошадь вывести?... Селянин: (здивований) Вікном ніби то?... кватиркою?...

Судія: Да не „вокном“, а фірткою. Что вы ерунду разказиваете?... Разве у вас в варатах форточка ест?...

Селянин: Еге ж, е... Фіртка, дьверята ніби то.

Судія: Так ето калітка (калітка, по рос. фірточка в брамі для проходу одного чоловіка, по укр. калітка або мошонка на гроші) значить?... Вор вошел в калітку?...

Селянин: (усьміхає ся) У калітку?... (здвигає плечима) звиніть, може я не розібрав до ладу: калітку він у мене не украв.

Судія: Да не украв, а влез в калітку!

Селянин: Як же людина може у калітку влізти?... [добуває з кишені мошонку] Ось вона. Хіба ж сюда влізе людина?...

Судія: Так ето у вас калітка?... Ага! Ну харашо. Ну, пускай будет на ваше му. Так он влез через фортку. Дальше что?...

Селянин: Вліз, стайню відчинив...

Судія: Стайню?... (ставня по рос. називає ся віконниця).

Селянин: Стайню, конюшню значить, забрав цкапу, вивів єї...

Судія: Пастойте, что вы разказиваете?... Какой шкап?... Разве у вас шкап в канюшне?... (шкап по рос. значить шафа на одіж).

Селянин: А то ж де?...

Судія: Хать убей — нічево не разберу!... Ілі ви такой бесталковий человек, ілі нарочно ерунду несьоте... Какой тут шкап?... К'чему вы ево приплелі?

Селянин: Не приплітав. Так за обороть до жолоба привязав.

Судія: За что?... Как?...

Селянин: За обороть привязав шкапу до жолоба.

Судія: Нічево не панімаю! Что за язык какой то?... Какое ето слово вы употребили?...

Селянин: Звиніть, ваше благородіє, бо як я чоловік простий, неписьменный, то ніяк не розберу, що ви зволіли питать...

ЩО НОВОГО ЧУВАТИ В СЬВІТІ?.

Зізди монархів.

В Свінемінде (Фінл.) суботу дня 3-ого с. м. о год. 10 рано наступила стріча пяр Миколая з цісарем Вільгельмом На поклад „Standard a“ прибули: цісар Вільгельм з канцлером Більвом, Князь Генрик пруський і команданти кораблів. Оліся цар удав ся на поклад „Henzollern a“. По свіданню вернув цар на поклад „Standard a“. О 3. год. прибув до нього цісар Вільгельм і оба удали ся на корабель „Deutschland“. В часі обіду розмаляли з собою монархи до 11. години в вечер, опісля цар вернув на свій корабель. В неділю відбуло ся богослужене на котрім були пристігні оба монархи з своєю дружиною. — Друсська поліція арештувала кількох підозрілих Росіян. Подробаці держить поліція в найглибшій тайні. — Цар від'їде відси вівторок.

Кажуть, що зізд в Свінемінде в ніч не нарушує догеперішних союзів Франції що не треба сподівати ся по нім якихнебудь змін в дотеперішних взаємних європейських держав.

Земельний рх на Україні.

В Росії, по богатых волінських селах почали ся страйки сільських робітників. Робітники застрайкували в селі Незхорощі, в Галичині, в Заборі, в Великих Мошковцях, в Малих Мошківцях, в Крилівці, Халаімгородку та по інших селах житомирского повіта. Робітники рішучо відмовились іти на буряки до пана Терещенка та Восмиградского, поки вони не дадуть більшої плати. Робітники вимагають, щоб дорослим доплатити по 1 рублю 50 копійок в день, а підліткам по 80 копійок на своїх харчах. Сталі робітники, хоч ще й не кинули роботи, але вимагають, щоб їм дали більшу плату, краді харчі та звичливо поводитись. Крім побільшеня плати, робітники вимагають, щоб був заведений осьмогодинний робочий день. — В селі Медвині, київської губернії, останніми часами почали ся пожежі. Недавно в маєтку графа Браницкого згоріло в підпалу три будівлі і попеклось багато худоби. Кілька днів раніше згорів дім у аптикаря, Селяне не хотіли гасити пожежі, бо аптикар чорносотенник („истиннорусский“), і багато кривдив людей. Колиж кілька днів перед тим трапилась пожежа у одного селянина, тоді всі, навіть Жида, носили воду аж з дому і гасили огонь. — В радомськскому, васильківському, черкаському й уманському повіті (Київщина) панські двори горять. Теж дієть ся на Полтавщині. Там, між иншим, підпалено двори генерала Потоц-

кого. — В Ніжиньскім земельнім розрухи все ширять ся. По селах складають ся комітети до страйків. Селяне скрізь відмовляють ся роботи з дідачми контракти. З глухівського та конотопського повіта доносять, що там безкінця підпалюють двори.

Япан і Корея.

На всхіднім березі Азії живе народ корейський. Корейці уже від непамятних літ воювали з Япаном, а 800 років тому назад япанська королева примусила Корею платити Япанови данину. Данину сю Корейці мусіли платити кілька сот літ, аж нарешті після тяжкої війни, вони видобули ся з того. Около 1400 року Корея попала ся під власть Хіаців. Другі народи не мали доступу до Кореї, бо корейці, котрих є близько 13 мільонів і їх цар жили собі по старому звичаю і чужих людей до себе не допускали. Але ж гарні корейські ліси і богаті майни спокусили Росію і Япан. Одні і другі хотіли Корею дістати у свої руки. Через се і вийшла послідня япансько-російська війна.

Після битви над рікою Ялу Японці взяли верх над Корею. Мирний договір заключений між Япаном а Росією в Портсмуті закріпив еще більше права Япанців до Кореї. Япанський міністер маркіз Іто, став всевладним паном не тільки в столиці Кореї місті Сеулі, але навіть і в палаці корейського цісаря. Япанське військо мало-помало обсадило цілий край. Цісар хоча і ніби то сам правив, однак в дійсности мусів лишень те робити, що йому приказав япанський міністер. А Іто одержував прикази від япанського уряду. Так було чотири роки.

Тепер же, з початку тамтого місяця Іто став домагати ся, щоб корейський цісар зрік ся престолоа в користь свого сина... Ще 1905 року Корея підписала договір з яп. правительством, по якому Корея не мала права посилати послів в другі держави. Всі справи з иншими державами взяв на себе Япан. Тим часом сего року цісар корейський післав від себе послів до Гаї на мирову конференцію.

Се дало причину Япанови зажадати від цісаря зреченя ся престолоа. Цісар не згодив ся. Тоді Іто прикликав до цісарської палати компанію япанського війська, яка багнетами розігнала міністрів і присилувала цісаря підписати абдикацію. З того виникнула розруха, які япанське військо кроваво здусило. І тепер Япан забрав цілу Корею в свої руки, бо новий цісар — се чоловік без розуму, без ніякої науки, який досі не робив нічого путнього а тільки пив та гуляв. Йому без волі маркіза Іто не вільно і кроком поступати ся.

Таким чином Япан без війни завоював Корею.

В СПРАВІ ЕПИСКОПА ДО ЗАГАЛЬНОЇ ВІДОМОСТІ ВСЕЧ. ДУХОВЕНЬСТВА І П. Т. ДЕЛЕГАТИВ.

1). Подасть ся до загальної відомости, що Іх Преосвященство о. Сотер Ортиньский 20. с. м. сїдають на корабель „Kaiser Wilhelm II.“ в Бремен, а 27 с. м. вірогідно перед полуднем прибудуть до Нью-Йорку.

2). Пять членів з комітету а іменно: о. К. Лавришин, о. Й. Чаплиньский, о. І. Яницкий, о. П. Кешеляк, пан К. Кирчів, особним бовтом виїдуть на зустрічу Епископа до шіфп „Kaiser Wilhelm II.“ і приїдуть разом з Преосвященним до Гобокен, де цілий Комітет буде очікувати. В комітет той входять слїдуючі члени: о. К. Лавришин, о. Н. Стефанович, о. Г. Чопей, о. Й. Чаплиньский, о. І. Яницкий, п. Мих. Бабій, п. Г. Гея, п. А. Овсак. О. Г. Чопей гол. Духовний управитель Соєдиненія, п. І. Угрінь гол. предс. Соєдиненія, О. Стеф. Макар Дух. управитель Р. Н. Союза, п. Кост. Кирчів, гол. предс. Р. Н. Союза, Т. Обухкевич Дух. управитель Общ. Р. Бр., п. Иван Шмід гол. предс. Общ. Р. Бр., п. П. Жаткович ред. Вістника, п. А. Цурковский ред. Свободи, о. Т. Обухкевич ред. Правди, п. І. Адзіма, п. С. Ядловский і І. Жидик. В імени Комітету привітає на доку Епископа о. Т. Обухкевич.

3). Цілий Комітет по залагодженню формальностей на особіним бовті разом з Преосвященним поїде на 22-гу улицю до Нью-Йорку, там пересядуть на повози і поїдуть на 20-ту улицю (E. 20-th St.—332 межі 1-2 Ave.) Повози призначені будуть тільки для Комітету.

4). Всі Отці Дух., Делегати парафій і Брацтв і всі участь брати хочия очікувати будуть на Преосвященного в виспе сказаній церкві. Управляє ся Всеч. Отців, аби взяли з собою реверенду і сьвітлі ризи. Рівнож управляє ся Всеч. Отців, щоб виставили від себе карту підписану власноручно і заосмотрену печаткою для делегатів парафій і Брацтв для вільного вступу до Церкви.

5). В Церкві привітає Епископа в дверох Церковних місцевий парох о. Й. Чаплиньский з Духовенством, потім відправить ся молебн. По молебню привітає Епископа о. Лавришин в імени цілого Духовенства і Народу Руского.

По промові Преосвященного відсьпіває цілий нарід враз з Духовенством Тебе Бога Хвалим і многослівствіє.

6). По полудню точно о год. 5-ій відбуде ся банкет (обід) в честь Єго Преосвященства в Netherlands Hotel (783 Fifth Ave. межі 59 Str., and 5 Ave.) На банкеті кожний має явити ся в чорній одіж і в чорній твердій капелюсі. На банкеті участь возмуть тільки мужики.

На банкеті тільки урядом Комітету визначені особи будуть промавлят.

Вступ на сей банкет (обід) вільний так Духовним як і Миранам Делегатам і недегатам за зложенем 5 доларів за тикету кас. о. Чопей в Perth Amboy.

7). Управляє ся Всеч. Отців, щоб на 28-го припадаючий празник Успенія переложити на слїдуючу неділю обяснивши се людям, а самі всі як оден явили ся в Нью-Йорку на привітанє Епископа і були присутніми до асисті Єго Преосвященству в Службі Божій на день Успенія в Церкві Нью-Йоркській.

8). Година приїзду корабля (шіфп) буде оголошена 27-го с. м. рано на двєрах Церковних письменно (332 E. 20. St. межі 1—2 Ave.)

Дано в Нью-Йорку дня 12. Августу 1905.

О. К. Лавришин, Clairton, Pa. предсідатель Комітету. О. Й. Чаплиньский, 332 E. 18. St. О. Г. Чопей, 44 Division St.

СПРАВИ „СОЮЗА“

Отець духовний „Союза“:

С. Стефан Макар, phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906-1908.

Председатель:

Константин Кярів,
140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-председатель:

Іван Шариллак, Terryville, Conn.

Касіар:

Алексій Шармонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордний:

Теодозій Лавовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніа, Lansford, Pa.
Михайло Бела, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсам, Trauger, Pa.
Ф. Полівка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія:

с. Л. Левицький, Shenandoah, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калакуза, Jessup, Pa.

Головний організатор:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однокла руско
народна організація в
Америці.Приймає членів від 1
року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$100.00,

Посмертне за жінку \$40.00,

Посмертне за діти від 15.00
до \$300.00.В разі утрати: а) обох очей
ніг або рук \$1000.00,б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.Сме отець родини в шатах
божевіллях, Союз платить що
року родині \$150.00.Хто хоче вступити до
Союзу, мусить вписатись
також до братства, яке на-
лежить до Союзу.

Читайте!

На підставі ухвали Конвен-
ції „Союза“, кожне братство
приналежне до „Союза“, по-
винно мати оті книжки:1) Книжку членів (імен-
слова).2) Книжку місячних скла-
док.3) Книжку касову і прото-
колову.На сі книжки повинно кожне
братство заслати 5 доларів до
каси „Союза“.

Ч. 274 КВІТ \$158.42

на сто п'ятьдесят вісім доларів
42 центів, котрі отримав Відділ
за похоронні кошти по Михай-
лі Попович з Головної Каси Ру-
ського Народного Союзу в Аме-
риці.

Dunlo, Pa. 11 August 1907.

А. Шеремета і Анд. Чингелі.

Свідки:

Іван Гдуля,

Мих. Пітер.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 61.

А. Шеремета предс.,

Андр. Чингелі, секр.

Ч. 280. КВІТ \$200.00

на двіста доларів, котрі п. Гри-
горій Мрикало отримав як на-
двичайну допомогу за утрату по-
з Головної Каси Руского На-

родного Союзу в Америці.

Scranton, Pa. 12. серпня 1907.

Григорій Мрикало.

Свідки:

Петро Кірилюк,

Ісидор Грудель.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 123.

Я. Павлишин місто-предс.,

П. Запотошний секр.

Ч. 301 КВІТ \$260.38

на двіста шістьдесят доларів 38
центів, котрі Imperial & Royal
Austro Hungarian Consulate in
New York, N. Y. отримав як
спіртську частку по Петрі Ко-
дан з Ormrod, Pa. з Головної
Каси Руского Народного Союзу
в Америці.

New York, N. Y. 16 August 1907.

Linha.

Ч. 305. КВІТ \$264.97

на двіста шістьдесят чотири до-
ляри 97 центів, котрі Imperial &
Royal Austro Hungarian Consu-
late отримав як спіртську частку
по Гнаті Ридзик з Carnegie, Pa.
з Головної Каси Руского Народ-
ного Союзу в Америці.

New York, N. Y. 16 August 1907.

Linha.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

Крос Форк, Па., Бр. Усп. Пр. Ді-

ви Мар., від. 88.

повідомляє всіх своїх членів, що
річний мітинг відбуде ся дня 25.
августа с. р. о 1-й год. по полуд.
в домі С. Мацка. На мітингі бу-
де прийняти сі нових членів до
братства за половину вступного.
Пандьо, секр.

Нью-Йорк, Н. Й. бр. сьв. Воло-

диміра від. 108.

подає до загальної відомости
що слідуєчий місячний мі-
сячний мітинг відбуде ся в су-
боту, дня 17-го вересня с. р.
під числом 155 Ave. С. на дру-
гим поверху, до фронту.
К. Наконечний секр.

Пітсбург, Па. бр. сьв. Флора і

Лавре, від. 130.

подає до загальної відомости,
що на річний мітингі дня 1-го
серпня с. р. буде прийняти
нових членів без вступного.
Кожний член має явити ся на
мітингі і до сповіді, в против-
нім разі заплатити 1 дол. кари.
Т. Гут предс.,
Т. Волчко кас.,
П. Кульчицький секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукування знайомих, оголо-
шення балів, представлених, сход-
дин і т. п. друкуємо в „Свободі“
по ціні одного цента від слова
за оден раз. Греші треба приси-
лати наперед.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроє бр. сьв. Андрея Пер-
возв. в гали „New York Labor
Temple“ ч. 247-247, E. 84. Str.,
помежи 2 і 3 авн. в Нью-Йорку в
суботу дня 7-го вересня с. р. По-
чаток о год. 7-й вечером. Вступ
від особи 25 цт. Музика перво-
рядна. Усіх місцевих і позаміс-
цевих Русинів запрошає

Комітет

Д. Павлик предс.,
П. Зятяк кас.,
А. Павлик секр.

ДРУГИЙ БАЛЬ

відбуде ся дня 2. серпня с.
р. в рускій гали „Просвіта“ на
7 ул. Дохід на церкву руску,
просимо всіх приятелів на на-
шу забаву.
Початок о г. 4. по пол. Тикет
лиш 50 цт.

34-35 Рада церковна.

Перший Великий Баль

устроє Братство Сьв. Володи-
мира в Елизабет, Н. Дж. котрий
відбуде ся 14-го серпня в галі
Сінгера (Singer Hall). Початок
о 4-й години.
Музика першої класи.
Вступ 25 цт.

ДІЄ

Настя Кухарин замужна за Фе-
дором Герилла. Хтоб про ню що
знав, або она сама най пише на
адресу:Anna Kucharyk,
Box 195,
31— New Florence, Pa.

Деє

Дмитро Давидяк з села Дарова,
повіт Сянік. Півтора року сему
був в Morea, Pa. Хтоб знав що
про него, або він сам нехай пи-
ше на адресу:Mike Dawidiak,
12 Oak Alley Str.,
33—34 Carnegie, Pa.

Деє

Кірило і Антон Пех, родом Чи-
сто з Галичини. Хтоб що знав
нехай пише на адресу:Andro Pech,
Box 167,
34— Eleanor, Pa.

Деє

Петро Присташ, родом з Чисто-
горба, повіт Сянік, Галичина.
Хтоб що про него знав, або він
сам, нехай пише на адресу:Wasył Prystasz,
26 Cross Str.,
34—35 Auburn, N. Y.

Деє

Петро Вокітний з Гниловід пов.
Підгайці, Галичина. 8 літ тому
виїхав до Америки і має пере-
бувати десь в Пенсильвенії.
Хтоб про него що знав або він
сам, нехай пише на адресу:Barb. Wokitna
1001 W. Fayette Str.,
34— Syracuse, N. Y.

Деє

Іван Жак, родом з Паризовчи,
земплінської столиці. Хтоб про
него що знав, або він сам, нехай
пише на адресу:Mike Szentelik,
Box 1042,
34— Blaverdale, Pa.

ТОРЖЕСТВЕННЕ

Посвячене рускої гр. к. церкви
сьв. Михайла в South Fork, Pa.
відбуде ся в понеділок дня 2-го
серпня (Labor Day) о го-
дині 10-й рано. Преоосвящен.
С. С. Ортинський, наш руско-
американський Епископ до ко-
нає чину посвячення; пітсбур-
ський хор під управою п. І. Ко-
стюка буде співати підчас тор-
жества. Запрошаємо всі руск.
братства і всіх чесних Русинів
Американських. Адресовати до
Rev. N. Fidhorecki, P. O. Box
543, South Fork, Pa.

За Раду Церковну

о. Н. Підорецький, предс.,
Мих. Булик, секр.,
Мих. Ясенко, касіер.

КОНЦЕРТ

в честь Сго Преосвященства
О. Сотера Ортинського.Дня 28-го авг. с. р. в середу в
в честь Сго Преосвященства
О. Сотера Ортинського уря-
джує при ласкавій участі най-
лучших сил співачке Т-вари-
ство „Нью-Йоркский Боя“ в по-
лученю з повною оркестрою ве-
личавий концерт під управою
свого діригента п. Митрона Гун-
дича в гали Arlington Hall, ч. 19
St. Marks Place (8 улица меж
2 а 3 Ave.) з слідуною програ-
мою:1). Вступне слово о. Чаплин-
ський.2). „Здрастуй Владико“ —
Кантата на мужеский хор з ор-
кестрою.3). Деклямація: „Преоосвя-
щенному о. Сотеру Ортинсько-
ському на спомин“ — Емануїла
Теодоровича — віддеклямеє п.
Михайл В. Угорчак.4). „Блажен муж“ — псалом
на хор мішаний — Бортиянь-
ського.5). Фортепьян — виконає п-ні
Олена з Констанкевич Вайсер.6). „Закувала та сива зазуля“
терпет на хор мужеский в су-
проводі оркестри — Ніщин-
ського.7). „Глубоким сном“ серена-
да на сольо сопран в супроводімішаного хору, Шторха — від-
співаче г-ні Юлія Корецька.8). „Чом річенько домашная“,
хор мішаний — Лаврівського.9). Деклямація „Із за моря“,
перерібра Шурата віддеклямеє
п-ні Олімпія Буцака.10). „Думи мої“ — хор муже-
ський — І. Воробкевича.11). Фортепьян виконає п-ні О-
лена з Констанкевич Вайсер.12). „Кінчить ся день“ октет
хору мішаного з оперети „Під-
гір'яне“ в супроводі оркестри —
Вербіцького.

Початок точно о год. 8.30 Р.

М. вечер.

Галія Arlington Hall 8 улицы
межи 2 а 3 Ave.

Ціни місць:

а) перші з ряди по — \$2.00

б) другі з ряди по — \$1.50

в) решта місць в кріслах по \$1.00

місця на балкони по — \$1.00

На загальне жадане місця

стоячі по 50 цт.

Всі крісла нумеровані.

Тикети можна дістати в сам

день від год. 6 при касі, в дни

попередні і почтою у о. Чаплин-
ського під адресою: Rev. J. Char-
linsky, 332 E. 18-th St. за попе-
редним надісланням належності.На сей концерт справді вели-
чавий запрошає Боян всіх Всех.

Отців Дух. і Делегатів, всіх П.

Т. Русинів і співольюбних так

з Нью-Йорку як і околиці.

Всячина.

Розводний процес Ле-
опольда Вельфлінга. Дня
24. с. м. відбула ся перед
судом в Женеві розправа
в розводний процесі був-
шого архикн. австрійського
Леопольда (тепер Л. Вель-
флінга) і його жінки Віль-
гельміни з дому Адамови-
чівної. Заступник Вельфлін-
га адвокат Ліхтеналь у-
певнив насамперед, що його

клієнт зовсім не думає

розводити ся з жінкою на

те, щоби вернути на давне

своє становище, а бажає

лише спокійного життя, ко-

отре йому заколотила жін-

ка. Вона переймила ся

правилами вегетеріанізму

так, що занедбала ся і в

одежі і в чистоті, а до то-

го була дуже заздрісна і

сварлива. Особливо коли

спровадила до себе дві

свої сестри, п. Вельфлінго-

ви до решти обридла жи-

те. Всі три силували його

жити „по правилам приро-

ди“, так що він вкінці

выглядав на „дикого“ чо-

ловіка. Коли він пішов до

фрізiera і дав ся остричи

і оголити, жінка зробила

йому таку авантуру, що

він утік з дому і постано-

вив розвести ся. П. Вель-

флінгова противить ся роз-

водови, диятого Ліхтеналь

просить о уділене розводу

з вини жінки.

Швайцарський рух ко-

операційний. Часопис

„Schweiz. Konsum Verein“

спілок Хліборобських" мав

10.000 членів, склепів 120,

а доходу brutto 5.000.000

франків. Незадавні спілки

мали членів 17.000; скле-

пів 150, а доходу brutto

8.000.000 франків. Для на-

лежного освітлення сих да-

них треба пам'ятати, що на-

селене Швайцарії ледви

доходить до трох мільонів.

Протягом 1906-го року ви-

носила сума закупна кож-

ного із членів „Швайцар-

ського Союзу консумцій-

них тов.“, поверх 405 фран-

ків; а на кожного з них

припало поверх 30 фран-

ків зиску. тоді як між всіх

членів загалом роздано

майже 4.500.000 франків.

До фонду резервового

вплинуло в році, який об-

говорює звіт — поверх

4652 тисячів, а вкладки

членів вносили майже 2

мільони 700 тисячів. Для

темпа розвитку товариства

буде характеристичне те,

що супроти р. 1905 зросло

число членів „С. Ш. С.ок“

о 8'85 процент, збут о

14.24 процент, а зиски о

15.88 проц. Швайцарський

рух коопераційний зрос-

тає не лиш в ширину, але

також поглиблюєть ся що

до своєї сути і починає

заниматись вже й продук-

цією та організацією

праці. Не від річи бу-

де згадати, що швайцар-

ський рух коопераційний

не є найвизначнішим, бо

він остає доволі по заду

за коопераційним рухом в

Швеції й Англії.

Дорогі пахощі. Може

здавало би ся, що нема

дорозших пахощів, над ро-

жевий одієць, котрого кі-

льограм стоїть 2.000 марок.

Тимчасом є пахощі о мно-

го дорозні. Так пр. щоби

виготовити 1 кильограм е-

сенції резедової перфуми,

треба 33.000 кильограмів

резедового цв'їту, а ціна

1 кильограму сеї есенції

виносить 30.000 марок! Ще

дорозша є фіялкова есе-

на стадії одну сільську

дівчину до своєї переді-

Адресар Братств Р. Н. Союзу.
Если кто найдет похибку в адресарі свого братства, нехай сей час повідомить про се редакцію.

Від. 83. Сестрицтво сьв. Любови в Карнегі, Па. Т. Пронько, предс., Надя Максимович, кас., Параска Юрчак, секр. Мітинги відбуваються в першу неділю кожного місяця в рускій школі. Адрес: Sisterhood St. Lubwa, Box 290, Carnegie, Pa.

Від. 84. Бр. Арх. Мих. в Кенонсбург, Па. М. Малиняк, прд., Н. Чопак секр. А. Онух, кас. Мітинги в другу неділю по першій. Адрес: John Chopak, Box 121, Canonsburg, Pa.

Від. 85. Бр. сьв. Арх. Михайла в Гейзелтон, Па. М. Мардиняк, предс., М. Носаль, кас., Адам Романчак, секр. Адрес: Adam Romanczak, 510 East Broad St., Hazleton, Pa.

Від. 86. Бр. Пресьв. Бог. в Оліфант, Па. І. Савчак, предс., С. Митренко, кас., І. Коцак, секр. Міт. в третю неділю місяця. Адрес: I. Kocan, Box 272, Olyphant, Pa.

Від. 87. Бр. сьв. Вас. в Ленкестер Н. Й. П. Смільницький, предс., П. Нестор, кас., Ст. Кін, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адрес: St. Kin, Depew, N. Y. 122 Elcott Road.

Від. 88. Братство Успенія Пр. Діви Марії в Крос Форк, Па. Сидор Мацко, предс., Ів. Фечич, кас., Теодор Панцко, секр. Мітинги відбуваються в першу неділю по 20-ім кожного місяця в домі С. Мацка. Адрес: Theodore Pansio, Box 64, Cross Fork, Pa.

Від. 89. Бр. Арх. Мих. в Сімсон, Па. А. Гичка, предс., Ф. Гогоц, кас. і секр. Міт. в четверту неділю місяця. Адрес: F. Gogoc, Simpson, Pa.

Від. 90. Бр. сьв. Ів. Хр. в Сентралія, Па. Ф. Козак, предс., Я. Потий, кас., А. Карпак, секр. Міт. кожного місяця 15-го. Адрес: A. Karpiak, Box 313, Centralia, Pa.

Від. 91. Братство сьв. Димитрія в Міксіракс, Па. Я. Звіринський, предс., І. Порада, кас., Ф. Кавалко, секр. Мітинги відбуваються в третю неділю місяця. Адреса братства: F. Kawalko, Box 117, McKees-Reeks, Pa.

Від. 92. Бр. сьв. О. Ник. в Тейлор, Па. Ю. Крайківський, предс., С. Гуляш, кас., Тео. Яремко, секр. Мітинги в третю неділю по першій. Адрес: Theo. Yaremko, Box 26, Taylor, Pa.

Від. 93. Братство Іосифа Обручника в Нью Борг, О. І. Тундер, предс., Й. Волк, кас., Н. Барна, секр. Адрес: N. Barna, 3963 S. E. 86 St., Newburgh, O. Мітинги в неділю по 15-тім кожного місяця.

Від. 94. Бр. сьв. Тройці в Нью-Бритейн, Конн. Ст. Роман, предс., Й. Гибай, кас., А. Роман, секр. Міт. 3-тої неділі по першій. Адрес: A. Roman, 34 Oak St., New Britain, Conn.

Від. 95. Бр. сьв. Арх. Мих. Я. Прислопський, предс., В. Яцканіч, кас., В. Шипула, секр. Міт. по 15-тім в неділю. Адрес: W. Szypula, Box 222, Beaver Meadows, Pa.

Від. 96. Бр. сьв. Ів. Хр. в Пітсбург, Па. А. Стефанович, предс., І. Губяк, кас., І. Піхота, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адрес: A. Stefanovitch, 109 S. 7-th St., Pittsburg, Pa.

Від. 97. Бр. сьв. О. Ник. в Майрон Гайтс, Па. Г. Гербера, предс., П. Шептак, кас., Ю. Кулик, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адрес: G. Kulyk, Keiser, Pa.

Від. 98. М. Р. Н. С. в Шенандоа, Па. Г. Курица, предс., М. Курица, кас., С. Демченко, секр. Міт. в неділю по 20-тім кожного місяця. Адрес: S. Demczko, 535 W. Centre St., Shenandoah, Pa.

Від. 99. Бр. сьв. Отця Николая в Вилксбері, Па. М. Ковалішин, предс., С. Лукач, кас., А. Шкробак, секр. Міт. відбуваються в кожній неділі по 15-ім в церковній салі North Main St., Адрес: Anthony Skrobak, 52 Johnson St., Wilkesbarre, Pa.

Від. 100. Бр. сьв. Сест. Ольги в предс., Т. Шулик, кас., М. Шулик, секр. Міт. 4-тої неділі по Міксіспорту, Па. М. Мачка, першим. Адрес: Maria Szulyk, Box 404, McKeesport, Pa.

Від. 101. Бр. Пр. Богор. в Кенонсбург, Па. М. Грес, предс., М. Хохлак, кас., А. Ярековска, секр. Міт. в останню неділю місяця. Адрес: A. Jagkowska, Box 381, Canonsburg, Pa.

Від. 102. Бр. сьв. П. і П. в Клівленд, О. С. Брунарський, предс.,

В. Момрик, кас., А. Качала, секр. Міт. в другу неділю місяця. Адрес: A. Kaczala, 26 Herszel St., 6 door, Cleveland, O.

Від. 103. Бр. сьв. О. Николая в Експорт, Па. В. Чула, предс., М. Чула кас., А. Суранович, секр. Мітинги відбуваються в по 15-ім кожного місяця в домі В. Чули, Адрес: A. Suranowich, Box 66, Export, Pa.

Від. 104. Бр. сьв. О. Ник. в Перт Амбой, Н. Дж. М. Ваверчик, предс., Василь Борсух, кас., К. Шкурат, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю місяця о год. другій пополуночі. Адрес: K. Szkurat, 390 High St., Perth Amboy, N. J.

Від. 105. Бр. сьв. Мих. в Вільмінгтон, Дел. М. Іконяк, предс., С. Федорица, кас., М. Возний секр. Міт. в перший вторник по 10-тім. Адрес: Mike Wozny, 329 Townsend St., Wilmington, Del.

Від. 106. Тов. Русинів в Шікаго, А. Гербут, предс., Др. В. Сіменювич, кас., П. Шпікула, секр. Міт. в першу неділю по 10-тім. Адрес: P. Szpikula, 367 E. Division, Chicago, Ill.

Від. 107. Бр. Благ. Пресьв. Бог. в Сейр, Па. Ан. Лучейко, предс., Ст. Яцко, кас., М. Семетюх, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адрес: Matthew Semenik, Box 282, Sayre, Pa.

Від. 108. Бр. сьв. Володимира Вел. в Нью-Йорку, Н. Й. Яков Корнат, предс., А. Шеремета кас., К. Наковечний, секр. Мітинги відбуваються в третю суботу по 1-ім під числом 155 Ave C, New York, N. Y. Адрес: K. Nakowecznyj, Suite 407 Flatiron Bldg. New York.

Від. 109. Бр. сьв. Арх. Мих. в Елсворт, Па. М. Панчак, предс., Т. Копилчак, кас., П. Галайда, секр. Міт. в другу неділю місяця. Адрес: P. Galajda, Box 102, Scenery Hill, Pa.

Від. 110. Бр. сьв. П. і П. в Лідсдейл, Па. П. Смільницький, предс., і кас., І. Тигоч, секр. Міт. в кожну другу неділю. Адрес: John Tyhocz, Box 59, Leetsdale, Pa.

Від. 111. Бр. сьв. Ів. Хр. в Алексі, Па. Н. Оришко, предс., Павлачак, кас., О. Гера, секр. Міт. в другу неділю по першій. Адрес: N. Oryszko, 673 Preble Ave. Allegheny, Pa.

Від. 112. Тов. Любів в Ньюарк, Н. Дж. Іван Новицкий, предс., Гр. Болкевич, секр. Д. Гринц, кас. Міт. відбуваються в суботу по 15-ім. Адрес: J. Nowicky, 329 15-th Ave Newark, N. J.

Від. 113. Бр. сьв. Вас. в Нью-Флоренс, Па. В. Баран, предс., Ф. Курчик, кас., Антін Цапар, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адрес: A. Sarag, Box 196 New Florence, Pa.

Від. 114. Бр. сьв. П. і П. в Дон-Иор, Па. Ст. Хома, предс., І. Бечко, кас., М. Лукач, секр. Міт. що третей неділі в місяці. Адрес: M. Lukasz, 209 Prospect St., Dunmore, Pa.

Від. 115. Бр. сьв. Арх. Мих. в Філадельфія, Па. В. Рерут, предс., Ст. Бучко, кас., М. Матляк, секр. М. Matlak, Box 38, Silver Creek, Pa.

Від. 116. Бр. сьв. Мих. в Чісголл, Минн. І. Хруц, предс., В. Горюдин, кас., М. Кобиланський, секр. Міт. в неділю по 20-тім. Адрес: M. Kobylansky, Box 377, Chisholm, Minn.

Від. 117. Тов. „Запорожска Січ“ в Нью-Йорку, П. Ярема, предс., А. Цурковский, секр., Ф. Підгірний секр. фінанс., І. Ганацький кас. Мітинги в другу суботу по 1-ім в Harmonia Hall, 46 A, Ave. Адрес: A. Curokowskyj, 184 Hudson St., New York, N. Y.

Від. 118. Сестр. Пресьв. Богор. в Пітсбург, Па. К. Бандуровска, предс., М. Біляк, кас., М. Гут Кулячницка, секр. Міт. кожної третей неділі в місяці. Адрес: M. Gut, 725 Carson St., Pittsburg, Pa.

Від. 119. Бр. сьв. Арх. Мих. в Латроб, Па. М. Слєй, предс., М. Павлісінч, кас., І. Варга, секр. Міт. третей неділі що місяця. Адрес: John Warg, Box 935, Latrobe, Pa.

Від. 120. Бр. Пр. Богор. в Спенглер, Па. Н. Тракало, предс., М. Смарш, кас., І. Гофрей, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адрес: John Guffrey, Box 27, Barnesboro, Pa.

Від. 121. Бр. сьв. Ів. Хр. в Трентон, Н. Дж., Ст. Грабець прд., Л. фон Станлий секр., Ів. Гудак кас. Мітинги відбуваються в кожну третю неділю місяця в рускій школі при ул. Грент. Адрес: L. Stanley, 350 Centre St. Trenton, N. J.

Від. 122. Бр. сестр. Пр. Богор. в Трентон, Н. Дж. М. Черем

шак, предс., А. Адам, кас., М. Гудак, секр. Міт. в кожну 2-гу неділю місяця. Адрес: Mary Hudak, 43 Adaline St., Trenton, N. J.

Від. 123. Бр. Пресьв. Діви Марії в Скрентон, Па. Гриць Мрикало, предс., Максим Глух, кас., Йосиф Запоточний, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій в Лукангалі на Pine Brook. Адрес: J. Zapotoczny, 1108 Meade Ave., Scranton, Pa.

Від. 124. Бр. сьв. О. Ник. в Ормрод, Па. І. Онушка, предс., І. Воротила, кас., М. Гробар, секр. Міт. в кожну третю неділю місяця. Адрес: M. Hrobar, Egypt, Pa. (Lehigh Co).

Від. 125. Бр. сьв. Мих. в Леквін, Па. Ф. Скрип, предс., Ст. Козел, кас., Н. Височанський, секр. Міт. 10-го в місяці. Адрес: M. Wywoczansky, Box 202, Laquin, Pa.

Від. 126. Бр. сьв. Мих. в Бівердейл, Па. І. Валко, предс., П. Ковальський, кас., М. Сентеляк, секр. Міт. в кожну другу неділю місяця. Адрес: Mike Senteliak, Box 32, Beaverdale, Pa.

Від. 127. Бр. сьв. О. Николая в Бофало, Н. Й. Ник. Буката, предс., Василь Шелест, кас., Ст. Козій секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій. Адрес: N. Bukata, 24 Gay St., Buffalo, N. Y.

Від. 128. Бр. сьв. Андрея в Лорейн, О. І. Возняк, предс., П. Козимчак, кас., А. Русенко секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адрес: A. Rusenko, Box 125, Lorain, Ohio.

Від. 129. Бр. сьв. О. Ник. в Сайксвил, Па. Н. Домбровский, предс., І. Кантор, кас., С. Протко, секр. Міт. в другу неділю по першій кожного місяця. Адрес: S. Proczko, Box 78, Sykesville, Pa.

Від. 130. Бр. сьв. Фльора і Лавра в Пітсбург, Па. Т. Гут, предс., Т. Волчко, кас., П. Кульчицкий, секр. Міт. в першу неділю по першій. Адрес: P. Kulczyski, 1210 Bingham St. Pittsburg, Pa.

Від. 131. Товариство „Заокеанська Україна“ в Бофало, Н. Й. Радчук Василь, предс., А. Грегуба, кас., Х. Яремка, секр. Мітинги відбуваються в салі під ч. дому 124 Amherst St., Адрес: Ch. Yaremka, 103 Peter St., Buffalo, N. Y.

Від. 132. Товариство „Січ“ в Міксіпорт, Па. Ільо Гайдуць, предс., Д. Сова кас., П. Пастирняк, секр. Міт. відбуваються в суботу по 15-ім в галі церковній. Адрес: P. Pasternak, Box 506 McKeesport, Pa.

Від. 133. Бр. сьв. О. Николая в Ньюарк, Н. Дж. М. Любинець, предс., Д. Гринц, кас., А. Іванишин, секр. Міт. в першу суботу по 10-ім. Адрес: A. Iwanyszyn, 15 Broome Str., Newark, N. J.

Від. 134. Бр. сьв. Ник. в Ернест, Па. Ю. Спонтон, предс., М. Кузьмович секр., М. Тартін кас., Міт. в 2-гу неділю місяця. Адрес: G. Spontak, Box 7, Ernest, Pa.

Від. 135. Бр. сьв. Георгія в Смок Рон, Па. Н. Лавер, предс., М. Мандзяк, кас., А. Клим, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій. Адреса: Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa.

Від. 136. Тов. „Січ“ в Карнегі, Па. Я. Гойсан, предс., Гн. Пенгриян, кас., А. Федович, секр. Міт. в неділю по 8-ім. Адрес: Alex Fecowycz, Box 273, Carnegie, Pa.

Від. 137. Бр. сьв. Георгія в Вест Сенек, Н. Й. А. Бодвар, предс., П. Манцко, кас., І. Горох, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій в галі П. Манька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 610 Center St., West Seneca, N. Y.

Від. 138. Товариство Івана Наумовича в Філадельфі, Па. К. Смакула, предс., А. Келій, кас., С. Муранка, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю місяця. Адрес: S. Murianka, 3 R. 213 Poplar St., Philadelphia, Pa.

Від. 139. Бр. Пр. Богор. в Ойл Сіті, Па. Петр. Бурак предс., Андр. Бурак кас., Й. Романчак секр. Міт. в 2-гу неділю по першій. Адрес: Jos. Romanczak, Box 76, Oil City, Pa.

Від. 140. Бр. сьв. Арх. Мих. в Йонгстаун, О. К. Шелевак, предс., Ст. Гринько, кас., І. Суншереба, секр. Міт. в 2-гу неділю по першій. Адрес: J. Suszereba, 1165 W. Rayen Ave., Youngstown, O.

Від. 141. Бр. сьв. О. Ник. в Литл Фалс, Н. Й. І. Корчанський, предс., Т. Ястремський, кас., Ст. Городський, секр. Міт. другої неділі по першій. St.

Horodyski, 110 Furnace St., Little Falls, N. Y.

Від. 142. Бр. сьв. Ів. Хр. в Вандергіфт, Па. І. Клемонча, предс., І. Кучин, кас., Ст. Горничар, секр. Міт. в 2-гу неділю по першій. Адрес: St. Horniscar, Box 247, Vandergrift, Pa.

Від. 143. Бр. сьв. Димитрія в Вандер, Па. Н. Цидик, предс., Л. Боклак, кас., Ст. Мацко, секр. Міт. останньої неділі в місяці. Адрес: St. Macko, Box 277, Windber, Pa.

Від. 144. Тов. Тасьмениця в Нью-Йорку, Д. Піддуский, предс., Л. Угорчак, кас., М. Угорчак, секр. Мітинги відбуваються в кожній першій і третій суботі в місяці під ч. 134 „Tompkins Square Hall“ E. 7-th St. Адрес: Mich. Uhorczak 181 E. 3-rd St. New York, N. Y.

Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресьв. Бог. в Алтона, Па. І. Артимович, предс., М. Рабак, кас., М. Караван, секр. Адрес: M. Karawan, 1928—11-th Ave., Altoona, Pa.

Від. 146. Бр. сьв. П. і П. в Міксіракс, Па. Ст. Блажовський, предс., Р. Шевчик, кас., Й. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділі по першій. Адрес: Jos. Fal, 102 Orchard St., McKees Rocks, Pa.

Від. 147. Бр. сьв. Арх. Мих. в Алентаві, Па. П. Вахна, прдс., М. Брудняк, кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третей неділі по пол. о 4 год. Адрес: D. Kleman, 214-3-rd St., Allentown, Pa.

Від. 148. Бр. сьв. О. Ник. в Каліфорнії, Па. Іван Бриндзя прд., Н. Бибель кас., Д. Кіра секр. Мітинги в кожну першу неділю по першій. Адрес: D. Kiga, Box 32, California, Pa.

Від. 149. Бр. Пресьв. Богородиці в Вест Сенек, Н. Й. Т. Петришин, предс., М. Миськів, кас., П. Канцар, секр. Мітинги по 10-ім в неділю. Адрес: Peter Kancar, 529 Ingham St., West Seneca, N. Y.

Від. 150. Бр. сьв. О. Николая в Ірвона, Па. М. Лоневський, предс., Гр. Лоневський, кас., Алек. Сікоряк, секр. Адрес: A. Sikoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.

Від. 151. Бр. пресьв. Діви Марії в Алентаві, Па. Євжа Заморска, предс., М. Осейчук, кас., Паранька Трач, секр. Адрес: c/o Rev. Nestor Dmiltrow North hampton, Pa.

Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. Р. Феш, секр. 507 3-rd Av., Homestead, Pa.

Від. 153. Бр. сьв. Й. Хр. в Бервик, Па. Ник. Слєпко, предс., Ів. Бурлик, кас., А. Мацко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Адрес: And. Macko, Box 562, Berwick, Pa.

Від. 154. Бр. сьв. П. і П. в Нью Бритейн, Конн. Мих. Зятік, предс. і секр., А. Герент, кас., Міт. кожну 1-шу неділю в місяці. Адрес: M. Ziatyk, 24 Clark St., New Britain, Conn.

Від. 155. Товариство Запорожска Січ в Перт Амбой, Н. Дж. Предсідатель Семен Вархол, Кирило Пешак, секр., Теод. Годунька, кас. Мітинги другої неділі в місяці. Адрес: K. Peleshak, 706 State St., Perth Amboy, N. J.

Від. 156. Братство сьв. Петра і Павла Шатерой, В. Ва. Йосиф Федро, предс., Кирило Карляк, кас., Іван Савулич, секр. Адрес: John Sawkulycz, Box 103, Chatteroy, W. Va.

Від. 157. Братство сьв. Димитрія, Довора, Па. Петро Яттишин, предс., Теодор Кіньо, касіер., Николай Кічан, Box 194, Dopotoga, Pa.

Від. 158. Братство сьв. Володимира, Нью Кенсінгтон, Па. Василь Кашиновський, предс., Василь Кузьмиха, кас., Петро Кузьмиха, секр. Мітинги в другу неділю по першій. Адрес: Peter Kuzmyha, Box 675, New Kensington, Pa.

Від. 159. Братство сьв. Петра і Павла в Геркімер, Н. Й. Мих. Яло Бурницький, предс., Мих. Шеремета, кас., Севери. Середа секр. Мітинги другої неділі по першій. Адрес: 231 Perry St., Herkimer, N. Y.

Від. 160. Братств. сьв. Юрія в Ямаїка, Л. І. Н. У. Яко. Приптика, предс., Петро Болюх, кас., Стеф. н Бергун, секр. Мітинги в неділю по десятім. Адрес: Steph. Werhun, 121 1/2 Rokaway Road, Jamaica, L. I. N. Y.

Від. 161. Братство сьв. Петра і Павла, Тавер Сіті, Па. Іваз Васко, предс., Михайло Люсекр. Адрес: Mich. Luta, Box 3, Tower City, Pa.

Від. 163. Товариство Зоря в Edmonton, Alta., Canada. Павло Онухак, предс., Ілія Никифорок, кас., Тома Томашинський, секр. Адрес: T. Tomashewskyj, P. O. Drawer 1867, Edmonton, Alta., Canada. Мітинги другої неділі по першій.

Від. 164. Бр. сьв. Йоана Христителя в North Hadley, Mass. Іван Яцишин предс., Ілько Бак кас., Гілер Бішко секр. Мітинги відбуваються в третій неділі в місяці в галі п. Г. Бішка. Адрес: Harry Bishko, Box 132, North Hadley, Mass.

Від. 165. Бр. сьв. Йоана Богослова в Пітсбургу, Па. Сенько Дволіт предс., Пилип Бабицький кас., Іван Паславський секр. Мітинги відбуваються в третю неділю по 1-шій в галі Просвіта під ч. 109 7-th St. Адрес: John Paslawski, 1212 Gorman Alley, Pittsburg, Pa.

КНИЖКИ ДЛЯ ОПКУНІВ ХОРИХ
в яких записується коли хто захворів, на яку слабкість, коли чиздоровів і т. п. можуть дістати наші братства по ціні і дох. за книжку в редакції „Свободи“ 17-20

Dr. Teofil A. Starzynski ЛІКАР.
Лічить всілякі хвороби, жіночі, мужескі і діточі — совістно.
Вилічене, если возможно, гарантує.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополуночі,
від 7 до 9 вечер.
95, 15th Str. S. S. PITTSBURG, PA.

J. PIERCE ROBERTS, M. D.
Години урядові: 7—9 рано, 1—3 пополуночі і 7—9 вечер. 20 Dec. 07
25 E. Coal St., Shenandoah, Pa

СПЕЦІАЛІСТ ГРАЧ
на 2 і 3 рядовій Гармонії.
Даво лекції після нової методу так що кожний за 3 місяці вивчить ся грати. Шукаю також чоловіка (Русина або Полька) що добре грає на скрипці.
О 7 вечер всегда застане мене дома.
Адрес: SINKIVICH, 27 31 Willett St., в ярді на 2 флорі NEW YORK.

Frank Posluszny Готельник
Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carson St. PITTSBURG, PA.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK
Капітал і Надвишка \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00
Пересилає також гроші до краю, продає ліфтарти, виробляє контракти, полагодує сирави військові, а від вложених грошей платить 4 процент.
Банк сей затверджений говернером стеїту.
Розмовитесь в нім по руски.
Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Перший Народний Банк
в Шенандорі, Па.
Капітал \$100.000.00
Надвишка 150.000.00
Нерозділені виски 22.437.34
Депозити окола 1.000.000.00
Банк сей має найбільшу надвишку зі всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переховує в нім свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополуночі.
Приймає вклади від долара по записи.
Хто хоче, аби его гроші приносили процент, нехай їх вложити до Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

ТОВАРИСТВО торговельно-промислове „СОКІЛЬСКИЙ БАЗАР“
створене зареєстроване з обмеженою поруною у ЛЬВОВІ.
Продає гучульські річі як топірці від 5—30 к., ножі по 2 к., тарелі від 15—100 к.
Вившвані сорочки по 12, 14 і 16 к., краватки по 4 к., гердани по 3, 4 і 5 к., поясів з пацьорків від 8—30 к. Українські переписні листки по 10 с.
Все те можна спроводити в Сокольского Базару у Львові за надісланим наперед готівкою.
Русини! приступайте в членів Сокольского Базару не забувайте про старий край. У діл члена вносить 25 к. вносить 2 к. Складайте також у нас гроші на ощадність. Ми платимо процент від них 4 і пів проц.
Русини—Американці! Нупуйте, щадіть і записуйте ся до Сокольского Базару.
Дирекція Товариства „Сокольский Базар“ у Львові
А. Будзиновский
31—40 Д. Нучина

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО КОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ VANCOUVER, B. C.
633 POWELL ST.
Призначило десятю часть доходу на народні цілі.
Ю. Сиротюк, менеджер. Мир. Стечишин, секр.
Який сенс жити у поганім кліматі, коли можна жити у хорошім? Маєте на сім світлі лиш кілька літ життя, чому не провести їх як найприємнійше? Пошто даремно бороти ся з природою? Ви єі не борете! Крає старайтеся поселити ся у країні, де пізнаєте, що такі ще варто жити у світлі. Така країна є долина ріки Fraser у Бритійській—Колумбії.
ЦІНИ ЗЕМЛІ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ.
На лотах у місті Vancouver можна також заробити порядні гроші.
UKRAINIAN COLONIZATION BUREAU P. O. Box 482, Vancouver, B. C.

КУРЦІ!... Якого сорта тютюну курили Курці!... Курці!...
абстрійський, боснійський, турецкий чи російський тютюн?... Чи бажали-б Ви дістати сього тютюну також і тут в Злучених Державах? У нас дістанете лишень найлучші сорта тютюну і то такі сорта, що не ціпляють в явк, від них не болять голова, не нищать ні грудий, ні жолудка, так як се сприяють деякі сорта тютюну продавані американськими фабрикантами.
Як можна дармо дістати тютюну вартості \$2.00?
Ми задумали оголосити поміж Русинами в цілих Злучених Державах, що тепер они мають нагоду курити знова свої улюблені сорта тютюну. Іменно подаємо до прилюдної відомости, що European Tobacco Company відняла свій офіс в Нью-Йорку. Если замовите у нас на раз тютюну за \$6.00 (3 фунти) і надміните в своїм листі, що будете поручати наш тютюн — накоди він Вам буде смакувати — своїм приятелям, то ми члєстим будемо за 3 фунти лишень \$4.00. В такий спосіб Ви відпроудити тютюн Вашим знакомим вартості \$4.00 дуже легко можете полішити собі тютюну за \$2.00, який вилладе Вам зовсім дармо. З тютюном дістанете також вказівки: нап циркуляр преміюний, в якого довідаєте ся, яким чином, зовсім без коптів зможете дістати паш 14 кар. золотий годинник в ланцюжком вартості 25 дол. Посилайте 25 цент. з гори маркам, а решту \$3.75 вплатайте С. О. Д. на експресовім офісі. Накоди тютюну не в доводоби, то гроші зворотяє ся.
1136 EUROPEAN TOBACCO COMPANY, 33 Leonard Street, Dept. 51, New York, N. Y.

ПРОДАЮ І КУПУЮ ФАРМИ
ЛОТИ І ХАЛІ.

Най би ти був хоч, де, то я ти
можу продати і купити. Лоти
мож купити в добрім положенні
це тано: всего \$20 готівки а
решту на легкий виплат. Зароб-
ок певний, бо місто ще лиш ся
зачинає будувати. Пишіть.

G. Krivevsky,
Box 501, Edmonton, Alta, Can.

Первая Русская Контора
по покупке и продаже земли
(Real Estate) в Ванкувері,
Vancouver, British Colum-
bia.

Контора принимает на се-
бя хлопоты по высылке па-
роходных и железнодорож-
ных билетов до Ванкувера
ввиду того, что высланный
билет стоит меньше на 15—
20 процентов чем купленный
на станции отправления.

Для вновь приѣзжающих в
Ванкувер Контора по мѣрѣ
возможности подыскивает
работу.

Кто интересуется новой
провинцией „Джиптанская Ко-
лумбия“: цѣнами на землю,
климатом, работой платной
и другими условиями может
письменно получить от Кон-
торы всѣ подробныя свѣдѣ-
нія.

К. ПОРОШИН И КО.
K. POROSHIN & CO.
842 Powell St.,
VANCOUVER, B. C.
31-34 CANADA.

Стефан Рябець

має у себе найліпші напитки,
цигари і папіроси. Має таном
добре заряджену гресерню.
СПРОБУЙТЕ!
Mahanoy Place, Pa.

Спис книжок, які продаємо:

* Америка.....15 ц.	Народни рух австро-угор-
* Ангел та пустельник і т. д. 15 ц.	ских Русинів.....15 ц.
* Біблія Велика.....2 дол.	Новий Завіт.....4 дол.
* Борба клас і чому робітники	Образки і загадки.....10 ц.
організують ся.....15 ц.	Оповідання.....15 ц.
* В Старім і Новім краю.....25 ц.	Оповід. про заздрих богів 10 ц.
* Гріхи мільонерів і т. п. С. 7 15 ц.	Пісні звуки.....75 ц.
* Дещо з історії православної	Про відступників від рос. пра-
місії в Америці.....10 ц.	вославля.....10 ц.
* Дещо про звірята.....30 ц.	* Про нутро землі.....25 ц.
* Дві левади і т. п. С. 5.....15 ц.	Підземні скарби.....25 ц.
* Дорога любови, то Божа	Покуса.....10 ц.
дорога С. 6.....15 ц.	Псалтир.....1 дол.
* Драгоманів.....15 ц.	Розмова Поляка, з Руском 10 ц.
* Емігрант.....15 ц.	Руско-англійський словар. 20 ц.
* Журавлі.....10 ц.	* Релігійні віровання старин-
* Житє Ісуса Христа.....1.50 дол.	них народів.....20 ц.
* Житє, зарібки, організації	Смерть.....10 ц.
і т. п. в Спол. Державах.....15 ц.	* Стародавні казки та опові-
За красою.....1 дол.	даня.....15 ц.
Земельне питання.....15 ц.	* Степові люди.....15 ц.
Зуб за зуб.....10 ц.	* Страйк.....20 ц.
* Казки про Жидів.....15 ц.	* Стріляй на смерть, робіт-
Історія Руси з образками.....10 ц.	нич драма.....15 ц.
Капітал і праця.....15 ц.	Унія в Америці.....20 ц.
* Книжка Рахункова.....50 ц.	* Хто з чого живе.....15 ц.
Марія.....10 ц.	* Як то є люди на землі з
* Многогосподальний народ.	20 образками.....50 ц.
огляд історії українського	* Як мужик ходив до царя
народу.....20 ц.	правди шукати.....15 ц.
* Навернений Грішник.....20 ц.	* Через кордон.....15 ц.

Swoboda, 184 Hudson St., New York

**Хочете
Поради, Інформації, Роботи?**

Усе те дістанете безплатно
в Бюрі Славянського Іміграційного Тов.
Голоситись лично на адресу:
SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY.
35 Broadway, 5th floor, New York City.

Всякого Рода Справи
можете залагодити тільки через однуку
Руско-Народну Канцелярію
в Виніпегу.

Пишіть або удавайте ся лично на адресу:
RUSKA KANCELARYJA:
Room 4, 666 1/2 Main St., Winnipeg, Man., Canada.
Телефон 7284.

Перший Руский Банк
КАНЦЕЛЯРІЯ
Рільно-
Нотаріальна
ПЕТРА ШЕВЧИКА
— в —
NIAGARA FALLS, N. Y.

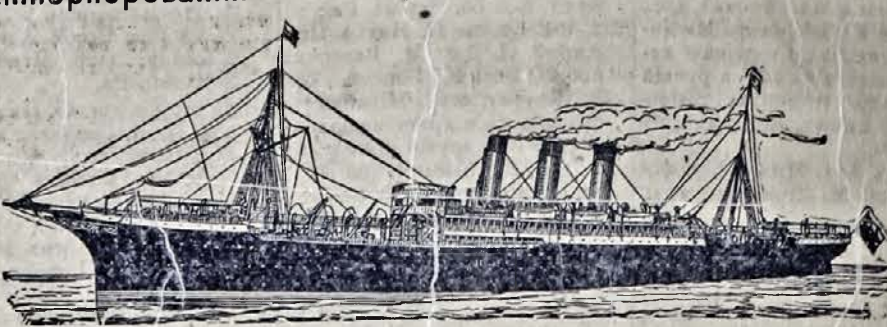
Висилка грошей на цілу кулю земку під гваранцією. Гроші зістають
виплачені вайдильше до 14 днів.
Спродана шифкарт на всі корабельні ліній.
Залагоджене справ військових.
Виразляю повновласти, контракти купна і продажі.
Продажа лотів, діл і фарм в Злучених Державах і Канаді на добрих у-
словіях. Лоти від 150 до 2000 доларів.
Брати Русини! Не будьте лакоми на дурнички і дарунки ріжних про-
дасців і агенців, що обіцяють вам горі долари а ви за те мусите пераа до-
рого заплатити. Удавайте ся в кожній справі до чоловіка, чесного, що прова-
дить свій інтерес вже більше 12 літ.
Філії Канцелярії: Box 164 Yatesboro Pa.; Box 96 Connorsville,
O.; 3827—4th Ave. Altoona, Pa.; 9 Rushton Place Waterbury, Conn.
Всі листи адресуйте там:
**PETER SZEWCZYK 1223 E FALLS ST.,
NIAGARA FALLS, N. Y.**

8 ДЕННИЙ ГОДИНИК.
НЕМНОГО З ВАС МАЮТЬ ТАНИЙ
ГОДИННИК ЯК СЕІ.

Нр. 16, зі сталевим верхом, зсередком,
о 11 камінях, в якім може ви бачити, на-
кручуваний і регульований в гори, в пре-
гарний циферблатом і сказівками. Годи-
ник сей іде цілий тиждень без накру-
чованя. Сей годинник є знаменитий під
кождим оглядом і гварантований на
15 літ. Всюди по склепах продають его
за \$14.50. Ми хочем, аби ви зацікавилися
блинше в намі. Хочем, аби ви горучи
ли наш товар нашим привателам, если
ви а него введете. Замовте сей \$14.50
годинник сейчас, а ми пішлемо вам також
2 дол. позволюваний ланцук до ро-
зом. За сей годинник і ланцук сей
разом порежухи вам лише \$5.90.
Все що потребуєте зробити, се напи-
сати ваше ім і офіс докладаю, сквати
о годинник No. 32, післати вам 15 ден-
но пішлемо вам годинник і ланцук до
вашого найближшого експресового офісу, де можете оглянути різи перед за-
платою. Если думаете, що годинник і ланцук післати вам варта \$16.50,
тоді заплатіть експресу \$5.75. то, бо ми вертаемо гроші кождому
хто недоволенний.
Адрес:
**GREAT EASTERN WATCH COMPANY Dept. 51
190 West Broadway, New York, N. Y.**

БАНК РУСКИХ ЕМИГРАНТІВ

Зайнкорпорований в Стейті Нью Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

181 E. 3-d St., New York, N. Y.

- Банк сей залагоджує слідуєчі справи:
- 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтінших і як найскорше.
 - 2) Продає шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю як також в краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
 - 3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом конзула; перепроводжує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроводжує всякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старо-краєвих нотарів і адвокатів.
 - 4) Полагає справи військові, як: увільнене від асентирунку, військової кон-тролі, увільнене від вправ і т. п.
 - 5) Виразляє нашпорти для ситиєнів виїзжающих до краю.
 - 6) Дає поради в процесях против компаній в разі капітства, смерті, несплачени пейди і в других правних американських справах.
 - 7) Міняє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біжучого курсу.
- Крім сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзжають до Нью Йорку а не суть ознакожені з містом Банк Руских Емігрантів видає гроші на процент до американських і краєвих банків.
- Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів при-значена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці.
- З поважанем
Дирекція: Т. Дзядик предс., А. Савка місто-прейс., К. Курчів қас., С. Ядловский секр.

Адрес: Ruth. Immigrant Exchange
181 E. 3 St., New York, N. Y.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Socialism
and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
150 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Вироби бранді, мацли, шапери, відевіки,
хоругви, уніформи.
Ціни і проби вислає даром.

Можете писати до нас по руски, словенськи
або польськи.
R. H. MORGAN, 13 N. Main St., Sherrard, Pa.

**MERCHANTS
NATIONAL BANK**
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надвисьна 120.000.00 дол.
Депозити више пів міліона
доларів.

Се є NATIONAL BANK чар-
терований Урядом Злучених
Держав і під безпосередном кон-
тролем тогож уряду.

Се є одинокий Банк в Шенан-
доа, Па. що має свій власний
будинок, в якім містять ся почта.
Вкладайте гроші до того Бан-
ку а дістанете від них процен-
ти. Банк сей виплачує що року
тисячі доларів проценту своїм
костумерам, котрі мають в нім
еві гроші.

Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
за розі уліць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

**ПЕРШИЙ РУСКО-СЛОВЕНЬСКО-ПОЛЬСКИЙ
Банкир і Нотар публичний**

затверджений через губернатора стейту виконує різні справи з по-
мощю старорусского нотаря і адвоката.

- 1) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі, перепроводжує процесу спадкові, інтабуляції і екстабуляції.
- 2) Справи військові як також увільненя від асентирунку, військової контролі і увільнене від вправ.
- 3) Продає Шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю як рівнок в краю до Америки по цінах таких самих як продають гол. компанії.
- 4) Міняє гроші старокраєві на американські а американські на краєві як рівнок пересилаю гроші до всіх країв і держав світа, по цінах найтінших і все належито виконують і як найскорше.
- 5) Проваджу робітниче бюро, в котрім може як найбільше число робітників знайти роботу — так мужики як жінки.

Gabriel Dzladik, 130 Main St., Derby, Conn.

**Оден з найбільших
броварів
в Америці.**

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПО-
СІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по-Голова від него
коштує сего пива, ніколи не болить,
то иншого вже не, бо есть здорове і
буде пити. ПОЖИВНЕ.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕШТОКУ ХВА-
ЛИТИ, ВО ДОБРЕ САМО ЗА
СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2535.
NIGHT CALL 4834.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі
від 8 ої до 10 ої год. рано
від 2 ої до 4 ої пополу-
від 7 ої до 10 ої вечер.
Old Phone 1269—B

HOWARD ALBERT,
Аптінар.

Продає всілякі ліки по найни-
зших цінах. Ліки Севери.
ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хре-
сти, памятники.
Ріг Гайн і Маркет уліць,
ПЕРТ КАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАЙН.
Урадує: від 8 до 12 рано, 1 до 3 по обіді,
7 до 9 вечер.
18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР БРУДЕР.
Застати его можна в офісі від 8 до 9 рано,
1 до 3 пополу, 7 до 9 вечер.
30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.